

Pengajian Am (900/3)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 41,913 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 60.26%,

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	14.41	5.81	3.34	7.52	14.09	5.05	10.04	9.88	8.65	7.83	13.38

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: *Aneka Pilihan*

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	B	6	C	11	A
2	B	7	B	12	D
3	A	8	C	13	D
4	C	9	C	14	C
5	D	10	A	15	B

Komen am

Daripada analisis yang dibuat, didapati bahawa satu soalan ialah soalan mudah bagi calon dan satu soalan lagi ialah soalan sukar bagi calon. Soalan nombor 2 ialah soalan yang beraras mudah bagi calon kerana lebih 80% calon dapat menjawabnya dengan betul manakala soalan nombor 5 ialah soalan beraras sukar bagi calon kerana kurang daripada 30% calon yang dapat menjawabnya dengan betul. Soalan-soalan lain ialah soalan beraras sederhana bagi calon.

BAHAGIAN B DAN C : Soalan Alih Bentuk Komunikasi dan Esei

Komen am

Aspek yang diuji dalam kertas peperiksaan penggal ini adalah berkaitan dengan tajuk Malaysia dan Negara Luar. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah pada tahap sederhana.

Sikap calon yang tidak teliti atau tidak berhati-hati ketika menjawab soalan telah menyebabkan mereka tidak dapat menghasilkan jawapan yang baik. Ramai calon masih belum menguasai cara menganalisis data dengan cara yang tepat mengikut tugas soalan. Sebagai contoh, calon menganalisis data yang dikemukakan mengikut format perbandingan, sedangkan soalan menghendaki calon menganalisis perubahan.

Dari segi perancangan menjawab soalan, boleh dikatakan tidak ramai calon yang berbuat sedemikian, terutama ketika menjawab soalan pada bahagian esei. Ramai calon yang didapati menjawab soalan esei secara spontan, iaitu tanpa suatu perancangan untuk menjawab soalan yang dikemukakan. Terdapat calon yang menulis isi atau idea yang berulang-ulang, iaitu isi atau idea yang berkisar kepada satu aspek sahaja. Ada juga calon yang menulis huraian yang berkisar kepada satu isi atau idea sahaja sepanjang penulisan sesuatu esei.

Kekuatan calon ketika menjawab soalan pada kertas ini secara umumnya adalah tidak menonjol. Walaupun majoriti calon berupaya menyiapkan tugas yang diberikan dalam masa yang ditetapkan, namun begitu, terdapat sebilangan calon yang tidak berjaya menjawab tiga soalan yang ditetapkan dalam arahan soalan. Dalam bahagian B, terdapat calon yang gagal menjawab soalan yang dikemukakan dengan baik.

Dari aspek bahasa, tahap penguasaan bahasa calon kurang memuaskan. Terdapat calon yang tahap penguasaan bahasanya amat lemah. Pelbagai kesalahan bahasa yang dilakukan oleh calon yang dapat dikesan, seperti dari aspek ejaan, tanda baca, struktur ayat, dan tatabahasa. Hal ini telah menyebabkan calon yang berkenaan hanya mendapat satu markah sahaja. Di samping itu, terdapat calon yang tidak dapat membezakan bahasa lisan (percakapan) dengan bahasa dalam penulisan semasa menulis jawapan.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN B: Soalan Alih Bentuk Komunikasi

Soalan 16

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan perubahan pola tangkapan rakyat Malaysia mengikut jantina di luar negara berkaitan dengan kes pengedaran dadah bagi tahun 2011 dan tahun 2012 berdasarkan maklumat dalam jadual yang diberikan. Calon juga dikehendaki memberikan faktor-faktor berlakunya jenayah tersebut. Majoriti calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Ramai calon didapati menghuraikan maklumat berkaitan dengan tangkapan rakyat Malaysia mengikut jantina lelaki dan wanita secara berasingan, sedangkan soalan menghendaki calon menghuraikan maklumat berkaitan dengan tangkapan rakyat Malaysia mengikut jantina lelaki dan wanita secara bersama. Hal ini menyebabkan jawapan calon menjadi salah. Calon juga didapati tidak menulis data pada tahun dan unit 'orang' dengan lengkap pada jawapan mereka. Di samping itu, calon juga tidak mengemukakan peratus perubahan dalam huraian data. Selain itu, ada dalam kalangan calon yang menjawab soalan ini secara perbandingan, dan bukannya secara pola perubahan. Hal-hal ini menyebabkan calon kehilangan markah. Sebahagian besar calon hanya mampu memperoleh markah pada bahagian kedua, iaitu faktor-faktor berlakunya jenayah pengedaran dadah. Ada juga dalam kalangan calon yang mengemukakan idea yang tidak relevan ketika menjawab soalan ini.

Jawapan calon yang sepatutnya dalam bahagian analisis perubahan ialah jumlah keseluruhan menunjukkan tangkapan meningkat bagi lelaki manakala menurun bagi perempuan, pola tangkapan menurun bagi kedua-dua jantina di Indonesia, China, Brunei, dan New Zealand, pola tangkapan meningkat bagi kedua-dua jantina di Thailand, dan pola tangkapan meningkat bagi lelaki dan menurun bagi perempuan di Singapura dan negara-negara lain. Untuk bahagian faktor-faktor berlakunya jenayah tersebut, jawapan calon yang sepatutnya ialah mendapat habuan/ganjaran/keuntungan yang besar, wujud sindiket dadah antarabangsa, jerat cinta siber, pengaruh teknologi, kenaifan/mudah mempercayai, kemiskinan, dan lemah penguatkuasaan.

Soalan 17

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan jumlah pengguna Internet daripada jumlah penduduk di negara-negara ASEAN terpilih pada tahun 2012. Calon juga dikehendaki menghuraikan masalah yang dihadapi oleh Malaysia dalam memajukan Teknologi Maklumat dan Komunikasi. Tidak ramai calon yang menjawab soalan ini. Ramai calon yang menjawab soalan ini tidak berupaya membuat analisis yang betul. Kegagalan calon menulis 'setiap satu ratus penduduk' atau 'setiap seratus penduduk' menjadi punca jawapan calon lemah dan seterusnya menyebabkan calon hilang markah. Kekuatan calon lebih tertumpu pada bahagian kedua soalan, iaitu menghuraikan masalah yang dihadapi oleh Malaysia dalam memajukan Teknologi Maklumat dan Komunikasi (ICT). Kelemahan calon pula dikesan pada bahagian pertama soalan, iaitu menghuraikan jumlah pengguna internet daripada jumlah penduduk di negara-negara ASEAN terpilih pada tahun 2012.

Jawapan calon yang sepatutnya dalam bahagian jumlah pengguna Internet daripada jumlah penduduk di negara-negara ASEAN terpilih ialah paling banyak/ramai jumlah pengguna Internet ialah Vietnam, manakala yang paling kurang jumlah pengguna Internet ialah Myanmar, dan pengguna Internet mengikut negara, iaitu Malaysia, Myanmar, Thailand, dan Vietnam. Untuk bahagian masalah yang dihadapi oleh Malaysia dalam memajukan Teknologi Maklumat dan Komunikasi, jawapan calon yang sepatutnya ialah kos perbelanjaan yang tinggi, kadar penduduk celik komputer yang rendah, tahap teknologi ICT yang masih rendah, kurang sumber tenaga mahir dalam ICT, dan masalah capaian.

BAHAGIAN C: Soalan Esei

Soalan 18

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan manfaat yang Malaysia peroleh sebagai anggota pertubuhan ASEAN. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini dapat mengemukakan isi atau idea berkaitan dengan manfaat yang Malaysia peroleh sebagai anggota pertubuhan ASEAN, seperti berkaitan dengan ekonomi, pendidikan, sukan, dan hubungan diplomatik. Calon juga dapat memberikan huraian berkaitan dengan kerjasama dan program dalam ASEAN yang membawa manfaat tersebut. Walau bagaimanapun, terdapat juga calon yang gagal mengemukakan isi atau idea dengan tepat, atau telah mengutarakan huraian yang lemah dan longgar. Ada dalam kalangan calon yang telah mengemukakan isi atau idea yang tidak relevan dengan kehendak soalan, iaitu berkaitan dengan alam sekitar dan meningkatkan pertukaran wang asing. Satu lagi kelemahan calon ialah mereka mengemukakan huraian tanpa isi atau idea yang jelas. Kelemahan seperti ini menyebabkan calon memperoleh markah yang rendah.

Jawapan calon yang sepatutnya ialah Malaysia memperoleh manfaat dalam bidang ekonomi, keselamatan, hubungan diplomatik, bantuan kemanusiaan, pendidikan, sains dan teknologi, kesihatan, sukan, dan sumber tenaga kerja apabila menjadi anggota pertubuhan ASEAN.

Soalan 19

Soalan ini menghendaki calon membincangkan jenayah rentas benua atau jenayah transnasional yang dikatakan semakin berleluasa dan Malaysia perlu mengambil tindakan yang sewajarnya untuk membanteras jenayah ini. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini memahami kehendak soalan. Namun demikian, ketandusan isi atau idea telah menyebabkan calon gagal menulis jawapan yang baik dan seterusnya hilang markah. Sebahagian besar calon didapati gagal untuk mengemukakan isi atau idea yang relevan. Antara isi atau idea punca jenayah rentas benua atau jenayah transnasional dikatakan semakin berleluasa yang diberikan oleh calon tetapi tidak relevan dengan kehendak soalan adalah berkaitan dengan kekurangan didikan agama, kelemahan penguatkuasaan undang-undang, pengaruh rakan sebaya, sikap tamak, amalan rasuah, dan sempadan perairan negara yang luas, manakala untuk isi atau idea berkaitan dengan tindakan yang sewajarnya diambil oleh Malaysia untuk membanteras jenayah tersebut yang tidak relevan diberikan oleh calon ialah mengetatkan undang-undang dan menambah anggota tentera di sempadan. Selain itu, ada dalam kalangan calon yang tersalah memahami kehendak soalan kerana calon tidak faham maksud ‘jenayah rentas benua’ atau ‘jenayah transnasional’. Ada juga calon yang membincangkan pelbagai jenis jenayah di sempadan negara yang dikatakan semakin berleluasa, seperti kemasukan pendatang asing, pencerobohan sempadan, dan pelanunan.

Jawapan calon yang sepatutnya bagi punca jenayah rentas benua atau jenayah transnasional dikatakan semakin berleluasa ialah pasaran gelap, lemah kawalan sempadan, kemajuan pengangkutan, dan kemajuan Teknologi Maklumat dan Komunikasi (ICT). Untuk bahagian tindakan sewajarnya yang perlu diambil oleh Malaysia untuk membanteras jenayah ini, jawapan calon yang sepatutnya ialah menandatangani memorandum/perjanjian persefahaman, menjalankan penyelidikan berkaitan dengan keselamatan komunikasi, menyeragamkan undang-undang antarabangsa, dan melatih pihak penguatkuasa.

Soalan 20

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan manfaat yang Malaysia peroleh melalui amalan dasar terbaik-baik dengan negara luar. Secara keseluruhannya, calon yang menjawab soalan ini dapat mengenal pasti kehendak soalan dan dapat mengemukakan isi atau idea berkaitan dengan pasaran, kemasukan pelabur asing, tenaga pakar, dan sumber tenaga kerja. Namun begitu, terdapat juga calon yang mengemukakan isi atau idea yang tidak relevan, atau gagal menghuraikan isi atau idea yang diberikan dengan baik.

Jawapan calon yang sepatutnya ialah Malaysia memperoleh manfaat berkaitan sumber bahan makanan, sumber tenaga kerja, teknologi moden, pasaran, kemasukan modal/pelabur/pelaburan asing, tenaga pakar, dan sumber bahan mentah, melalui dasar terbaik-baik dengan negara luar.

Bahasa Melayu (910/3)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 25,787 calon. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 61.61%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	14.71	6.45	3.40	7.36	11.50	7.59	10.60	9.20	12.74	5.75	10.69

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: *Aneka Pilihan*

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	C	11	D
2	C	12	B
3	A	13	B
4	C	14	A
5	C	15	A
6	D	16	C
7	B	17	A
8	D	18	D
9	A	19	B
10	A	20	C

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon dalam Bahagian A bagi penggal ini adalah baik. Terdapat 98 orang calon yang memperoleh markah penuh, iaitu 20 markah. Seramai dua orang calon pula mendapat markah yang terendah, iaitu 0 markah. Berdasarkan respons calon, didapati bahawa kebanyakan soalan merupakan soalan aras sederhana. Namun demikian, soalan 7 merupakan soalan yang sukar bagi calon kerana kurang daripada 30% calon dapat menjawabnya dengan betul. Soalan 2, 3, 4, dan 6 pula merupakan soalan aras mudah kerana lebih 80% calon dapat menjawabnya dengan betul.

BAHAGIAN B: Struktur

Komen am

Dalam bahagian ini, calon dikehendaki menjawab semua soalan berstruktur yang diberikan. Markah penuh bagi bahagian ini ialah 45 markah. Secara keseluruhan, prestasi calon dalam Bahagian B adalah sederhana. Kebanyakan calon memperoleh 10 hingga 20 markah sahaja untuk bahagian ini. Ramai calon kehilangan markah kerana mereka tidak dapat menjawab soalan dengan tepat. Selain itu, ada sebilangan calon yang langsung tidak menjawab soalan-soalan tertentu, seperti soalan 21, 22, 23, dan 30. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan dengan baik, terutamanya bagi soalan yang memerlukan mereka membina wacana, contohnya soalan 22, 23(b), dan 26. Dalam hal ini, calon menghasilkan satu ayat sahaja, yang tidak diterima sebagai wacana. Ada calon yang membina wacana melebihi jumlah patah perkataan yang telah ditetapkan. Ada juga calon yang membina wacana yang tidak menepati kehendak soalan. Hal ini menyebabkan calon tidak mendapat markah.

Komen soalan demi soalan

Soalan 21

Soalan 21(a) menghendaki calon menulis dua jenis penanda wacana yang terdapat dalam teks yang diberikan. Jawapan yang sepatutnya bagi soalan ini ialah (i) penanda penggantian/leksikal dan (ii) penanda rujukan. Ramai calon dapat menjawab soalan ini dengan betul. Namun demikian, terdapat segelintir calon yang tidak dapat menjawab soalan ini. Antara kesalahan yang dilakukan oleh mereka ialah mereka menggunakan istilah penanda wacana yang tidak tepat. Contoh jawapan yang diberikan oleh calon ialah penanda wacana elipsis, penanda wacana bersinonim, dan penanda wacana penghubung rujukan. Jawapan sedemikian adalah tidak tepat.

Soalan 21(b) pula menghendaki calon memberikan satu contoh bagi setiap jenis penanda wacana yang dinyatakan dalam 21(a). Jawapan yang sepatutnya bagi soalan ini ialah (i) juadah dan (ii) itu/mereka. Ramai calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Namun demikian, ada juga calon yang tidak dapat menjawab soalan ini. Antara kelemahan calon ialah jawapan yang diberikan dalam soalan ini tidak selaras atau tidak berkaitan dengan jawapan dalam soalan 21(a). Calon juga memberikan jawapan terbalik untuk soalan 21(b) yang dipadankan dengan jawapan untuk soalan 21(a). Contohnya, jawapan yang diberikan dalam soalan 21(a) ialah penanda wacana rujukan, manakala jawapan yang diberikan dalam soalan 21(b) ialah juadah. Kesilapan sebegini menyebabkan calon tidak diberikan markah untuk soalan 21(b). Selain itu, kelemahan calon yang lain ialah mereka memberikan contoh sendiri, dan tidak berdasarkan petikan yang diberikan dalam soalan. Hal ini menyebabkan calon tidak mendapat sebarang markah.

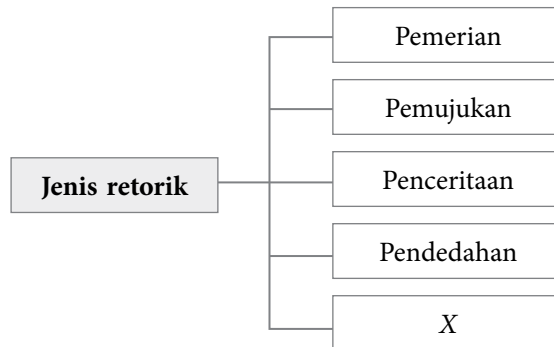
Soalan 22

Soalan 22 menghendaki calon menghasilkan sebuah wacana yang menunjukkan kesinambungan idea dari segi latar dan kesimpulan. Panjang wacana mestilah tidak melebihi 20 patah perkataan. Calon seharusnya membina wacana yang mengandungi latar (yang ayatnya mengandungi unsur adjektif atau adverba) dan kesimpulan (yang ayatnya mengandungi unsur kesimpulan, seperti 'sememangnya', 'sebenarnya', 'rupa-rupanya', dan lain-lain). Jawapan calon mestilah mengandungi latar dan kesimpulan. Jika tiada salah satu unsur, 0 markah diberikan. Contoh jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

Bangunan itu indah sekali. Rekaan arkitek ternama rupanya.

Ramai calon dapat menjawab soalan ini. Namun demikian, ada juga segelintir calon yang tidak mendapat markah untuk soalan ini. Hal ini demikian kerana calon gagal menghasilkan wacana yang mengandungi unsur latar dan kesimpulan, sebaliknya mereka menghasilkan wacana yang menunjukkan kesinambungan idea dari segi sebab dan akibat, sebab dan tujuan, sebab dan hasil, syarat dan hasil, dan sebagainya. Ada juga calon yang menghasilkan wacana yang hanya mengandungi satu unsur, sama ada latar atau kesimpulan. Selain itu, ada calon yang tidak membina wacana, sebaliknya mereka hanya mengemukakan satu ayat.

Soalan 23

Soalan 23(a) menghendaki calon menyatakan jenis retorik X. Jawapan yang sepatutnya ialah retorik penghujahan. Ramai calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Walau bagaimanapun, ada calon yang menyatakan jenis retorik yang lain, seperti retorik pendedahan, retorik pemerian, atau retorik pemujukan sebagai jawapan.

Soalan 23(b) menghendaki calon membina sebuah wacana yang menepati ciri retorik X. Panjang wacana mestilah tidak melebihi 40 patah perkataan. Contoh jawapan yang tepat bagi soalan ini ialah:

Perpaduan merupakan elemen yang penting untuk kesejahteraan dan keamanan sesebuah negara. Sekiranya rakyat tidak bersatu padu, maka negara ini akan mudah dijajah oleh kuasa asing. Oleh itu, semua rakyat Malaysia perlu bersatu padu.

Jawapan calon mesti mengandungi usul/saranan dan alasan. Kata kunci untuk usul ialah 'perlu', 'patut' 'wajar', 'mesti', 'hendaklah', 'harus', 'wajib', dan sebagainya. Jika jawapan calon tidak mengandungi usul atau saranan, 0 markah diberikan. Alasan yang diberikan pula mestilah menyokong usul. Jika tidak, 0 markah diberikan. Terdapat sebilangan calon yang dapat menjawab soalan ini dengan baik. Kelemahan calon yang ketara ialah calon tidak membina wacana, sebaliknya mereka membina satu ayat sahaja. Hal ini menyebabkan calon tidak mendapat sebarang markah. Selain itu, jawapan calon untuk soalan ini dianggap salah sekiranya jawapan mereka untuk soalan 23(a) salah. Hal ini menyebabkan calon mendapat 0 markah, walaupun wacana yang dibina oleh mereka betul.

Soalan 24

Soalan ini menghendaki calon membina satu ayat bagi setiap jenis variasi bahasa yang menepati ciri yang dinyatakan dalam jadual yang berikut:

	Variasi bahasa	Ciri	Ayat
(a)	Bahasa dalam	Mengandungi unsur pemulukan dan pendinaan	Ampun tuanku Duli Yang Maha Mulia, patik pacal yang hina memohon sembah perkenan duli tuanku.
(b)	Bahasa halus	Mengandungi unsur kehalusan bagi merujuk sesuatu perkara	Wanita yang berbadan dua itu turut terlibat dalam perbincangan yang diadakan semalam.
(c)	Bahasa pasar	Menggunakan perkataan banyak sebagai kata penguat	Itu orang banyak pandai.

Hanya segelintir calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat, manakala kebanyakan calon yang lain tidak dapat menjawab soalan ini. Hal ini dikatakan demikian kerana calon memberikan jawapan dalam bentuk prosa umum, yang tidak mengandungi ciri seperti yang diminta dalam ketiga-tiga soalan 24(a), 24(b), dan 24(c). Untuk soalan 24(a), calon tidak memahami maksud unsur pemulukan dan pendinaan. Hal ini menyebabkan calon memberikan contoh ungkapan rutin dalam jawapan mereka. Ada juga calon yang tidak memberikan jawapan dalam bentuk ayat, sebaliknya mereka memberikan jawapan dalam binaan frasa. Selain itu, ada calon yang membina lebih daripada satu ayat, dan jawapan yang menepati ciri yang dinyatakan dalam soalan terdapat dalam ayat kedua. Hal ini menyebabkan calon tidak mendapat sebarang markah, kerana soalan meminta calon membina satu ayat sahaja. Untuk soalan 24(c) pula, terdapat sebilangan calon yang membina ayat dalam bahasa pasar dengan menggunakan perkataan 'banyak' yang membawa maksud 'kuantiti' atau 'bilangan tak tentu', contohnya: 'Banyak orang pergi pasar'. Jawapan ini tidak tepat kerana soalan menghendaki calon membina ayat menggunakan kata 'banyak' sebagai kata penguat. Hal ini menyebabkan calon tidak diberikan sebarang markah.

Soalan 25

Soalan 25(a) menghendaki calon menyatakan jenis variasi bahasa bagi ayat I dan ayat II, iaitu:

Ayat I:	Apa hal lu kacau-kacau sama gua? Gua tak suka sama lu.
Ayat II:	Nape awak suke kacau kite? Kite tak suke awak der!

Jawapan yang tepat bagi soalan ini ialah:

- (i) Ayat I: Bahasa pijin/bahasa pasar
- (ii) Ayat II: Bahasa slanga

Ramai calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Namun demikian, ada juga segelintir calon yang memberikan jawapan yang tidak tepat untuk soalan 25(a)(i). Hal ini dikatakan demikian kerana calon menyatakan ayat I merupakan variasi bahasa Kreol.

Soalan 25(b) menghendaki calon menulis ayat yang sama maksudnya seperti ayat I dan ayat II dengan menggunakan bahasa Melayu baku. Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

Mengapakah awak suka mengganggu saya? Saya tidak menyukai awak.

Hanya segelintir calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Calon-calun berkenaan dapat menulis semula ayat I dan ayat II dengan menggunakan bahasa Melayu baku. Namun demikian, ada juga segelintir calon yang tidak dapat memberikan jawapan yang tepat untuk soalan ini. Calon yang lemah menulis semula ayat I dan ayat II dengan menggunakan bahasa tak formal. Hal ini menyebabkan mereka tidak mendapat sebarang markah untuk soalan ini.

Soalan 26

Soalan ini menghendaki calon membina sebuah wacana yang menepati ciri laras bahasa yang diberikan, iaitu:

• Menggunakan istilah yang berkaitan dengan aktiviti sukan
• Mementingkan kesan emotif kepada khalayak

Contoh jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

Pemain nombor satu dunia, Nicole David menepati ramalan. Beliau melepasi pusingan separuh akhir kejohanan skuasy Terbuka Malaysia apabila menundukkan Dominika Cibulkova dari Rusia dengan penuh bergaya.

Hanya sebilangan kecil calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Mereka dapat menghasilkan wacana dalam laras sukan yang mengandungi istilah yang berkaitan dengan aktiviti sukan. Wacana yang dihasilkan juga mengandungi kesan emotif. Sebilangan besar calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Hal ini dikatakan demikian kerana calon menghasilkan wacana yang tidak mengandungi istilah yang berkaitan dengan aktiviti sukan. Selain itu, wacana yang dihasilkan juga tidak mengandungi kesan emotif. Ada juga calon yang menghasilkan wacana yang seakan-akan laras sukan, tetapi sebenarnya tidak. Wacana yang dihasilkan merupakan wacana yang berkaitan dengan kesihatan, persediaan mengadakan aktiviti sukan, dan kepentingan bersukan. Hal ini menyebabkan calon tidak mendapat sebarang markah untuk soalan ini.

Soalan 27

Soalan ini menghendaki calon memberikan tiga ciri laras bahasa bagi petikan yang berikut:

Carilah hatimu pada tiga tempat. Cari hatimu sewaktu membaca al-Quran. Jika kau tidak menemui, cari hatimu ketika mengerjakan solat. Jika kau tidak menemui, cari hatimu ketika duduk bertafakur mengingati mati.

Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

- (i) Menggunakan kosa kata bahasa Arab/menunjukkan pengaruh bahasa Arab

- (ii) Menggunakan istilah agama/istilah khusus
- (iii) Membincangkan isu agama
- (iv) Menggunakan tamsil dan ibarat

Ramai calon dapat menjawab soalan ini dengan betul. Mereka dapat memberikan ciri laras bahasa berdasarkan petikan yang diberikan dalam soalan. Namun demikian, ada juga calon yang tidak dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Mereka tidak memberikan ciri laras bahasa agama. Ramai calon yang mengemukakan ciri laras bahasa yang lain, yang tidak berkaitan dengan laras bahasa agama. Selain itu, ada juga calon yang mengemukakan jenis laras bahasa, dan bukannya ciri laras bahasa bagi petikan yang diberikan. Contohnya, calon mengemukakan “laras kesusasteraan”, “laras agama”, dan “laras undang-undang” sebagai jawapan. Jawapan sedemikian diberikan 0 markah.

Kelemahan yang lain ialah calon memberikan jawapan yang kabur dan bertindan, serta jawapan yang umum dan tidak berdasarkan ciri yang terdapat dalam teks yang diberikan, contohnya:

- (i) Menunjukkan pengaruh bahasa Arab
- (ii) Menggunakan bahasa/perkataan Arab
- (iii) Ayatnya pendek-pendek
- (iv) Berkaitan dengan Quran dan berdasarkan hadis
- (v) Mengandung pengajaran
- (vi) Memerlukan tafsiran
- (vii) Tidak mementingkan ketepatan tatabahasa
- (viii) Mementingkan ketepatan dan kepersisian maklumat

Selain itu, calon cenderung untuk menambah perkataan “banyak” untuk ciri laras bahasa berkenaan, contohnya, “banyak menggunakan kosa kata Arab”, atau “terdapat banyak pengaruh bahasa Arab”. Jawapan ini kurang tepat kerana dalam petikan yang diberikan, hanya terdapat satu unsur berkenaan.

Soalan 28

Soalan ini menghendaki calon membina dua ayat dengan menggunakan perkataan *bidang* untuk menunjukkan maksud yang berbeza. Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

- (i) Saya amat berminat dalam *bidang* bahasa.
- (ii) Dadanya yang *bidang* membuatkan dia kelihatan segar.
- (iii) Ayah berhasrat untuk membeli dua *bidang* tanah di kampung itu.
- (iv) *Bidang* kain ini lebih kecil daripada yang itu.

Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Calon dapat membina dua ayat dengan menggunakan perkataan “bidang”. Kedua-dua ayat yang dibina dapat menunjukkan perbezaan maksud perkataan “bidang”. Namun demikian, ada juga calon yang tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka mengemukakan dua ayat dengan menggunakan perkataan “bidang” yang membawa maksud yang sama. Contohnya:

- (i) Abang berminat dalam *bidang* ekonomi.
- (ii) Dr. Ahmad pakar dalam *bidang* perubatan.

Ada segelintir calon yang menggunakan perkataan “bidang” sebagai penjodoh bilangan dalam konteks yang tidak tepat. Contohnya:

- (i) Dia membeli dua *bidang* tudung.
- (ii) *Bidang* tanah di belakang rumahnya luas.

Selain itu, ada calon yang menggunakan perkataan “bidang” untuk merujuk kepada anggota badan manusia dengan salah. Contohnya:

- (i) *Bidang* badannya lebar.
- (ii) Zakuan diminati ramai gadis kerana *bidang* bahunya lebar.

Jawapan ini nyata salah, kerana penggunaan perkataan “bidang” dalam konteks anggota badan manusia hanya merujuk kepada “dada yang bidang”.

Soalan 29

Soalan 29(a) menghendaki calon menyatakan perubahan makna bagi perkataan yang berikut:

- (i) Semangat
- (ii) Alim

Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah

- (i) peluasan makna
- (ii) penyempitan makna

Terdapat segelintir calon yang dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Ada calon yang langsung tidak memberikan jawapan untuk soalan ini. Ada calon yang memberikan jawapan yang salah, dan ada juga calon yang memberikan jawapan yang tidak lengkap, seperti “peluasan” atau “penyempitan” sahaja, tanpa perkataan “makna”.

Soalan 29(b) menghendaki calon membina dua ayat bagi setiap perkataan yang diberikan di bawah ini untuk menunjukkan perubahan maknanya.

- (i) Taman
- (ii) Sarjana

Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

- (i) Taman
Taman bunga itu dipulihara dengan rapi.
Penduduk di *taman* perumahan itu mempunyai semangat kejiranan yang tinggi.

- (ii) Sarjana
Sarjana Barat telah mula mengkaji bahasa Melayu sejak abad ke-19.
Beliau memperoleh ijazah *sarjana* dalam bidang linguistik dari UPM.

Hanya segelintir calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Mereka dapat membina dua ayat bagi kedua-dua perkataan yang diberikan. Ayat yang dibina jelas dapat menunjukkan perubahan makna bagi perkataan tersebut. Namun demikian, ada juga calon yang tidak dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Mereka membina ayat bagi kedua-dua perkataan, namun makna perkataan berkenaan tidak jelas, contohnya:

- (i) Keluarga saya suka pergi ke *taman*.
- (ii) Ayahnya seorang *sarjana*.

Selain itu, ada calon yang dapat membina dua ayat bagi setiap perkataan yang diberikan, namun kedua-dua ayat berkenaan membawa konsep makna yang sama, iaitu peluasan makna. Contohnya:

- (i) Dia berjaya memperoleh *sarjana* muda dalam bidang ekonomi.
- (ii) *Sarjana* sasteranya diperoleh dari USM.

Terdapat calon yang keliru dengan maksud perkataan “sarjana”. Mereka menyamakan maksud perkataan ini dengan perkataan “saujana”. Kesannya, calon membina ayat yang tidak tepat maksudnya, seperti

Kawasan itu amat luas, *sarjana* mata memandang.

Ada juga calon yang membina ayat dengan menggunakan perkataan yang diberikan, yang membawa maksud abstrak, contohnya:

- (i) Walaupun dia ganas, ternyata dalam hatinya ada *taman*.
- (ii) Marilah berdoa agar kita bertemu di *taman* syurga.

Kelemahan calon yang lain ialah mereka membina satu ayat sahaja bagi setiap perkataan. Selain itu, ada calon yang tidak membina ayat, sebaliknya mereka menjelaskan maksud bagi perkataan yang diberikan. Hal ini menyebabkan calon tidak mendapat sebarang markah untuk soalan ini.

Soalan 30

Soalan 30(a) menghendaki calon membina satu ayat yang menggunakan kiasan terus dan satu lagi ayat yang menggunakan kiasan berbunga. Contoh jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

- (i) Oleh sebab Ahmad tidak mengetahui jawapan sebenar soalan itu, dia menjawab secara *serkap jarang* sahaja.
- (ii) *Hancur luluh hatinya, tidak bersisa* disebabkan kekasihnya pergi meninggalkannya tanpa sebab.

Soalan 30(b) menghendaki calon memberikan satu peribahasa yang menunjukkan sikap seseorang yang kedekut. Antara peribahasa yang membawa maksud tersebut ialah “umpama air digenggam tidak tiris”, “tangkai jering”, “kikir besi”, “kikir pari”, dan “ketam batu”.

Soalan 30(c)(i) menghendaki calon memberikan makna simpulan bahasa *tulang itik*. Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah “orang yang tidak mampu bekerja kuat” atau “orang yang tidak kuat bekerja”.

Soalan 30(c)(ii) menghendaki calon membina satu ayat daripada simpulan bahasa yang dinyatakan dalam jawapan 30(c)(i) yang dapat menunjukkan maknanya dengan tepat. Contoh jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

- (i) Dia tidak diberikan kerja-kerja berat kerana dia *tulang itik*.
- (ii) Orang yang *tulang itik* tidak mampu melaksanakan kerja-kerja berat.

Hanya sebilangan kecil calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Calon ini nyata dapat membina ayat dengan menggunakan kiasan terus dan kiasan berbunga. Selain itu, calon dapat memberikan contoh peribahasa yang membawa maksud seperti yang dikehendaki dalam soalan. Calon juga dapat memberikan makna bagi simpulan bahasa yang diberikan, dan seterusnya dapat membina ayat dengan menggunakan simpulan bahasa berkenaan.

Ramai calon tidak dapat menjawab soalan ini. Bagi soalan 30(a), calon membina ayat tanpa menggunakan kiasan seperti yang diminta dalam soalan, sebaliknya mereka membina ayat dengan menggunakan bahasa halus atau bahasa dalam. Bagi soalan 30(b), calon memberikan peribahasa yang tidak tepat, seperti “tahi hidung masin” dan “haji bakhil”. Bagi soalan 30(c)(i) pula, ramai calon yang tidak mengetahui maksud simpulan bahasa yang diberikan. Hal ini menyebabkan jawapan yang diberikan salah, dan seterusnya ayat yang dibina dalam soalan 30(c)(ii) juga salah.

Soalan 31

Soalan 31(a) menghendaki calon menyatakan jenis ragam bahasa bagi petikan yang berikut:

Kadang-kadang keringatnya tumpah di lautan api
ada kala air matanya membasahi gunung tinggi
darahnya mengalir menjadi semangat mewangi
nafasnya menghembus sekuat taufan mengharung bumi

Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah ragam bahasa besar atau ragam bahasa melampau. Ramai calon dapat menjawab soalan ini dengan betul.

Soalan 31(b) menghendaki calon memberikan tiga ciri ragam bahasa bagi petikan tersebut. Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

- (i) Menyatakan sesuatu secara berlebih-lebihan
- (ii) Kadang-kadang sukar diterima akal
- (iii) Maksud ayatnya tidaklah seperti yang dinyatakan
- (iv) Bersifat kreatif

Ramai calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Namun demikian, ada segelintir calon yang tidak dapat menjawab soalan ini. Hal ini dikatakan demikian kerana calon memberikan jenis ragam bahasa yang tidak tepat untuk soalan 31(a). Bagi soalan 31(b) pula, calon hanya mengemukakan dua ciri ragam bahasa bagi petikan yang diberikan. Ciri ketiga yang dikemukakan biasanya bertindan atau berulang daripada dua ciri yang dikemukakan sebelumnya. Selain itu, ada calon yang mengaitkan ragam bahasa dalam petikan dengan ciri laras bahasa sastera, seperti “bersifat imaginatif”, “mempunyai unsur personifikasi”, “mengandungi bahasa yang berbunga-bunga”, dan “menggunakan perkataan yang indah”. Jawapan yang sedemikian untuk soalan ini menyebabkan calon tidak mendapat sebarang markah.

Soalan 32

Soalan 32(a) menghendaki calon menamakan jenis gelaran yang terdapat dalam ayat-ayat di bawah ini:

	Ayat	Jenis gelaran
(i)	Cikgu Nor, cikgu nak ke mana?	Gelaran ikhtisas
(ii)	Jemput masuk Tok Imam!	Gelaran keagamaan
(iii)	Tuan Sheikh, keputusannya bagaimana?	Gelaran warisan
(iv)	Dato' Ahmad, terima kasih atas sumbangan tersebut.	Gelaran kurniaan pemerintah

Soalan 32(b) menghendaki calon menyatakan rujukan kehormat bagi individu yang berikut:

- (i) Salleh: Speaker Dewan Negara yang bergelar Tan Sri
- (ii) Omar: Timbalan Ketua Menteri yang berkelulusan doktor perubatan

Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

- (i) Yang Berhormat
- (ii) Yang Amat Berhormat

Ramai calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Mereka menyatakan jenis gelaran dan rujukan kehormat yang betul berdasarkan soalan yang diberikan. Namun demikian, ada segelintir calon yang tidak dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Mereka mengemukakan jenis gelaran yang nyata salah atau jenis gelaran yang kurang tepat. Contohnya, bagi soalan 32(a)(iii), ramai calon yang memberikan “gelaran keagamaan” sebagai jawapan. Jawapan ini tidak tepat, kerana “Tuan Sheikh” merupakan “gelaran warisan”. Bagi soalan 32(b)(i), ramai calon yang memberikan jawapan “Yang Berbahagia” atau “Yang Amat Berbahagia”. Ada calon yang memberikan jawapan yang terbalik bagi soalan 32(b)(i) dan soalan 32(b)(ii). Hal ini menyebabkan mereka tidak mendapat sebarang markah untuk soalan 32. Selain itu, ada juga calon yang langsung tidak menjawab soalan ini.

Bahasa Arab (913/3)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 1,553 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 42.88% daripadanya telah lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	7.15	4.12	4.70	7.08	7.53	4.25	8.05	8.63	7.86	9.53	31.10

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon pada penggal ini adalah lemah. Terdapat seorang calon yang memperoleh markah tertinggi, iaitu 42 markah daripada markah penuh 50 markah dan seorang calon memperoleh markah terendah, iaitu satu markah.

Secara umumnya, prestasi calon dalam bahagian meringkaskan karangan dan sastera adalah lemah. Berdasarkan respons calon, satu soalan, iaitu soalan 2 ialah soalan yang beraras mudah. Soalan 1 dan soalan 3 pula ialah soalan aras sederhana, manakala soalan 4 dan soalan 5 ialah soalan aras sukar.

Secara keseluruhannya, jawapan calon adalah lemah, terutama dalam bahagian *Adab* dan *Nusus*. Kebanyakan calon kurang memahami kehendak soalan. Mereka memberikan jawapan yang lain daripada yang dikehendaki.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN I: Kefahaman

Soalan 1

Soalan (a), menghendaki calon meringkaskan teks yang diberikan dengan bilangan perkataannya tidak melebihi 60 patah perkataan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan betul. Kebanyakan mereka hanya memindahkan potongan ayat dari petikan yang diberikan sahaja kerana mereka tidak dapat membina ayat sendiri. Mereka sukar untuk memahami teks yang diberikan walaupun bahasa dan perkataan yang digunakan adalah sederhana kesukarannya. Calon sepatutnya mengambil isi-isi penting terlebih dahulu sebelum mengolahnya menjadi satu ringkasan dengan menggunakan gaya bahasa mereka sendiri. Soalan (b) pula menghendaki calon membincangkan pendapat penulis yang mengatakan bahawa industri pertanian di Malaysia boleh membantu ekonomi Malaysia maju. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini. Mereka hanya menyalin beberapa ayat daripada perenggan tersebut untuk dijadikan jawapan. Hal ini disebabkan calon kurang menguasai perbendaharaan kata bahasa Arab. Calon sepatutnya memahami kandungan teks dalam perenggan tersebut sebelum menerangkan perkara yang difahami itu dalam jawapannya.

BAHAGIAN II: Saraf

Soalan 2

Soalan (a) menghendaki calon mengenal pasti *fe'el soheh* dalam contoh ayat yang diberikan dan menerangkan jenisnya. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Namun demikian, terdapat juga calon yang tidak dapat membezakan *isim* dengan *fe'el*. Soalan (b) pula menghendaki calon menukarkan semua *fe'el* yang diberikan kepada *fe'el amar* untuk mukhatab أنت dan mukhatabin أنتم. Kebanyakan calon dapat menukarkannya kepada *feel amar* untuk *mukhatab*, tetapi ramai yang tersalah jawab untuk *fe'el amar mukhatabin*, terutama bagi perkataan قال, وعد, dan باع. Calon sepatutnya mengenal pasti jenis perkataan yang diberikan dan menggunakan kaedah tertentu untuk menukar *fe'el* tersebut kepada *fe'el amar* yang dikehendaki.

BAHAGIAN III: Nahu

Soalan 3

Soalan (a) menghendaki calon mengisikan tempat kosong dengan menggunakan *huruf ataf* yang sesuai. Kebanyakan calon hanya dapat menjawab tiga daripada lima soalan yang dikemukakan. Kebanyakan calon tidak dapat menggunakan *huruf ataf* أم dan أو dengan betul. Hal ini berlaku kerana calon lemah dalam penguasaan nahu, terutamanya mengenai tajuk tersebut. Calon sepatutnya mengenal pasti fungsi *huruf ataf* yang diberikan dalam tanda kurung sebelum memadankannya dengan ayat yang diberikan. Soalan (b) pula menghendaki calon mengenal pasti kata *hal* bagi contoh ayat yang diberikan dan menyatakan jenisnya. Kebanyakan calon hanya dapat menjawab tiga daripada lima soalan yang diberikan. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan nahu, terutamanya berkaitan *hal* dan jenisnya.

BAHAGIAN IV: Sastera

Soalan 4

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan dua faktor perkembangan puisi pada zaman moden. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Namun demikian, terdapat calon yang tersalah menjawab soalan dengan mengemukakan faktor perkembangan sastera pada zaman moden. Calon sepatutnya mengenal pasti faktor perkembangan puisi pada zaman moden sebelum mengemukakannya sebagai jawapan. Soalan (b) menghendaki calon menyatakan latar belakang penulis dan menyatakan tajuk puisi tersebut. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat menjawabnya dengan baik. Soalan (c) pula menghendaki calon mengenal pasti *uslub istiqarah* dan *jinas* daripada puisi tersebut. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

Soalan 5

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan empat faktor perkembangan prosa pada zaman Abbasiyah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara faktor perkembangan prosa pada zaman Abbasiyah yang dikemukakan oleh calon ialah pertembungan kebudayaan Parsi, Hindi, dan Yunani melalui terjemahan beberapa kitab ilmiah ke dalam bahasa Arab yang akhirnya prosa menjadi lebih menarik. Soalan (b) menghendaki calon menerangkan maksud dua ayat yang diberikan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Hal ini demikian kerana calon tidak memahami perenggan prosa tersebut. Soalan (c) pula menghendaki calon mengenal pasti *uslub tibatq* dan *muqabalah* daripada prosa tersebut. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

Literature in English (920/3)

OVERALL PERFORMANCE

In Term 3 2015, 60 candidates sat for this subject and 76.67% obtained full pass.

The percentage of each grade is as follows:

Grade	A	A–	B+	B	B–	C+	C	C–	D+	D	F
Percentage	10.00	6.67	8.33	10.00	18.33	16.67	6.67	5.00	5.00	3.33	10.00

PAPER 920/3 (NOVELS)

General overview

For Paper 3, candidates are required to study the two novels prescribed in the syllabus namely *Pride and Prejudice* by Jane Austen and *The Joy Luck Club* by Amy Tan. Section A requires candidates to analyse a given excerpt from each novel. Candidates are required to answer questions on one excerpt only. Answers must focus entirely on the particular excerpt, demonstrating a close reading of, and a critical response to it. No reference should be made to extraneous details not found in the excerpt. For Sections B and C, candidates are required to answer compulsory essay questions on *Pride and Prejudice* and *The Joy Luck Club* respectively. Answers require close reference to the novels and must be relevant, critical, and informed. Candidates must provide appropriate textual evidence to support their answers. Candidates, therefore, have to answer a total of three questions and each question carries 25 marks.

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

In terms of planning and presentation of the answers, most of the candidates had good structure and had appropriate choice of content. The answers were well-linked and balanced. Signposting was clear with relevant conclusions. The answers were always appropriate to the questions; there were minor gaps and little errors of fact and interpretation. Presentation of answers was clear and complete, showing good comprehension.

In relation to the strengths and weaknesses of the candidates' answers, there was appropriate level of critical analysis or evaluation of content within the answers. Arguments presented were generally original and there was clear evidence of real engagement by candidates with the question under consideration. However, for Question 2 on the discussion on Ying Ying St. Clair's reflection as to why she believes that she and her daughter are similar and 'lost', some candidates merely presented the plot and did not provide any relevant and well-supported points pertaining to the excerpt given. Most candidates only managed to attempt to discuss the plot without making any link between why the character and her daughter are similar and at the same time 'lost' as discussions of the characters of the text were sometimes poorly explained.

Overall, most answers were acceptable at the level of knowledge and understanding but lacked any real critical element and the application demonstrated that candidates have superficial comprehension of the questions or issues involved. Some answers were shorter than the requirement of the questions, showing candidates' inability to discuss the themes and issues pertaining to the texts prescribed in the syllabus.

Comments on individual questions

SECTION A: Critical Appreciation

Question 1

This question assessed candidates' ability to discuss the way characters are presented in an extract from Jane Austen's *Pride and Prejudice*. The question required candidates to discuss the attitudes of Mrs Bennett and Elizabeth towards Lady Catherine in the extract given.

Candidates are expected to answer by showing how Mrs Bennett is oblivious to Lady Catherine's condescending view of the family. Lady Catherine thinks lowly of the family by refusing to acknowledge Elizabeth's salutation and makes unkind remarks about the size of the park and inconvenience of their sitting room. Mrs Bennet is eager to please although Lady Catherine does not communicate with her at all. They are also expected to answer by demonstrating how Elizabeth finds Lady Catherine disagreeable and makes no effort to please her at all. Lady Catherine's frankness, "celebrated" as something virtuous, actually shows her to be "so unlike her nephew". Elizabeth seems to be more discerning of Lady Catherine's character than her mother. Mrs Bennet is driven by money and status while Elizabeth is more concerned with humility and an unassuming behaviour. All the answers are gleaned from the extract.

In general, candidates who chose this question answered with extensive, relevant and adequate content for the question. Their knowledge and understanding was demonstrated well although there were some errors of either fact or interpretation where they did not provide textual evidence from the extract. However, their interpretations of the excerpt were clear and logical though the discussions at times lacked real depth.

Their arguments were relevant to the question and demonstrated personal interpretations. Their answers also showed that they were aware of the need to discuss the different attitudes of Mrs Bennett and Elizabeth towards Lady Catherine and they were able to give appropriate examples from the extract which, however, may be limited in scope, provided an element of critical analysis. Unfortunately, some of them were unable to explain the reasons between the different attitudes of Mrs Bennett and Elizabeth towards Lady Catherine with close reference to the extract given.

Question 2

This question assessed candidates' ability to discuss the way characters are presented in an extract from Amy Tan's *The Joy Luck Club*. The question required candidates to discuss Ying Ying St. Clair's reflection on why she believes that she and her daughter are similar and 'lost' in the extract given.

Candidates are required to answer by stating that Ying Ying St. Clair reflects on how she and her daughter are similar and "are lost" due to the following: in the way that they keep their true nature hidden; they keep their silence instead of expressing themselves; that she has remained silent for so long that her daughter no longer sees or hears her; that her daughter has also kept her true nature hidden from her husband by focusing on the material and more practical aspects of life: for example the swimming pool, the Sony Walkman, her cordless phone, the charcoal or lighter fluid, her checkbook, her ashtray; that she has also forgotten what she wished for, and reflects on her childhood, when she would not keep silent, when she "ran and shouted, and could not keep still"; and that she remembers the Moon Festival especially, when she was four, and remembers clearly the sights and smell of that day, and how her amah explained it to her.

Generally, most of the candidates' answers were derivative; for instance, most candidates merely summarised the plot of the story. There were little attempts to interpret the novel in any critical or evaluative manner. The arguments presented were muddled or irrelevant. Most of the answers were at the level of simple and limited descriptions and the answers disappointingly showed that the candidates have little understanding of the relevance of the literary themes to the question and to the novel. Textual evidence, if given, was inappropriate and irrelevant to the question under consideration.

SECTION B: JANE AUSTEN: *Pride and Prejudice*

Question 3

This question assessed candidates' ability to identify and discuss how one of the themes in Jane Austen's *Pride and Prejudice* emerges through the development of characters, dialogues, movement of plots, and settings. The question required candidates to discuss the different views of marriage presented with close reference to the novel.

Candidates are expected to answer by stating that Austen positions the readers to share her feelings on the importance of marriage; that marriage should not occur on the grounds of superficial feelings, pressures to marry, or wealth and social status; and that one should marry only for love, compatibility and respect. They are also expected to answer that Austen uses characters as literary devices to show the readers the juxtapositioning between relationships who have married for love and relationships which have married for alternative reasons such as for financial and social security, for superficial purposes and practicality, and for physical attractions. They are also expected to give examples from the text of the relationships between Darcy and Elizabeth, Wickham and Lydia, Mr and Mrs Bennett and Mr Collins and Charlotte.

Remarkably, the candidates' answers were appropriately comprehensive where their answers were also relevant to the question and clearly presented with few if any errors of fact or interpretation. They also showed the ability to comment effectively on the different views of marriage presented in a manner appropriate to the question and linked them to the characters. The comments were in no way derivative but clearly reflected the candidates' own understanding of the topic under consideration. Where the examples from the extract were involved, they were clearly relevant to the question.

SECTION C: AMY TAN: *The Joy Luck Club*

Question 4

This question assessed candidates' ability to analyse and discuss one of the significant events that affect the life of one of the characters in Amy Tan's *The Joy Luck Club*. Specifically, the question required candidates to discuss the significance of Jing-Mei Woo's trip to China with close reference to the novel.

Candidates are expected to answer that the trip to China was significant to Jing-Mei Woo for the following reasons: it was made at the request of the Joy Luck aunties after her mother's death; that she was going to meet her sisters whom she knew were still alive, and she was given the responsibility to tell her sisters about their mother; it was her last link to her mother, with whom she had many differences when she was alive; that it was her mother's unfulfilled wish to go back to China to see her daughters, "the unfinished business" that she left behind when she died; and it was a trip that she was to make her reconnect and come to terms with her Chinese identity and heritage.

Interestingly, the candidates' answers showed a degree of originality and conceptual understanding of the question involved, namely to discuss the significance of Jing-Mei Woo's trip to China. The answers were not only merely descriptions but were critical analysis and evaluation. Their arguments were well-founded, cautious and coherent. The candidates showed the ability to skillfully synthesise a wide range of examples from the novel which were appraised critically rather than merely presented.

Kesusasteraan Melayu Komunikatif (922/3)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 5,105 calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 58.28%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	11.54	4.39	5.15	6.43	10.50	7.99	12.28	11.20	6.99	7.93	15.59

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Kekuatan jawapan calon terletak pada keupayaan dan kesediaan mereka dalam merancang dan menjawab soalan. Keupayaan dan kesediaan calon yang baik terserlah apabila pemaparan jawapan mereka mengandungi fakta, huraian, dan contoh yang tepat serta menepati kehendak soalan. Kelemahan jawapan calon pula terletak pada kemahiran teknik menjawab soalan yang rendah, terutamanya kurang menepati kehendak kata tugas soalan, iaitu “bincangkan”. Selain itu, kegagalan calon memahami konsep tertentu, seperti tenaga kerja (*staffing*) dalam pengurusan turut menyumbang kepada kehilangan markah mereka. Hal ini menunjukkan bahawa kefahaman calon yang rendah terhadap kata tugas soalan dan konsep tertentu menjadi antara penyebab jawapan mereka menjadi tidak jelas, tidak berkaitan, dan umum. Tidak ketinggalan juga, didapati jawapan calon memperlihatkan aspek penguasaan perbendaharaan kata, pengetahuan, dan pemahaman yang terhad atau minimum. Hal ini menyebabkan kelancaran jawapan calon terjejas hingga berlakunya pengulangan fakta, khususnya dalam bahagian pendahuluan, isi, dan penutup.

Soalan Bahagian A tentang penulisan kreatif. Dalam bahagian tersebut, kebanyakan calon cenderung memilih untuk menjawab soalan 2 yang berkaitan dengan penulisan sajak berbanding dengan soalan 1 yang berkaitan dengan asas penyuntingan.

Soalan Bahagian B pula tentang pengurusan. Dalam bahagian tersebut, kebanyakan calon cenderung memilih untuk menjawab soalan 4 yang berkaitan dengan organisasi sastera berbanding dengan soalan 3 yang berkaitan dengan terapan terhadap teks.

Soalan Bahagian C adalah tentang multimedia dalam sastera. Dalam bahagian tersebut, kebanyakan calon cenderung memilih untuk menjawab soalan 5 yang berkaitan dengan prinsip asas multimedia, iaitu grafik berbanding dengan soalan 6 yang berkaitan dengan prinsip asas multimedia, iaitu audio-visual.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Penulisan Kreatif

Soalan 1

Soalan ini berdasarkan petikan yang disesuaikan daripada esei “Bicara Karya: Menelusur Pemikiran Jong Chian Lai melalui Ok Ok” terbitan *Dewan Sastera*, Februari 2012. Calon dikehendaki menyunting petikan tersebut dengan menggunakan simbol penyuntingan yang betul. Soalan ini memerlukan kefahaman calon tentang simbol dan teknik penyuntingan berdasarkan *Gaya Dewan*. Kebanyakan calon dapat menyunting petikan yang diberikan dengan menggunakan simbol penyuntingan yang betul. Walau bagaimanapun, ada jawapan calon yang memperlihatkan penandaan tempat suntingan yang betul tetapi menggunakan simbol penyuntingan yang salah atau menggunakan simbol penyuntingan yang betul tetapi penandaan tempat suntingan yang salah. Calon sepatutnya menentukan tempat yang betul dalam petikan yang hendak disunting terlebih dahulu. Seterusnya, calon membuat penandaan yang betul dalam petikan dengan menggunakan simbol penyuntingan yang betul.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon menulis sajak yang bertemakan keindahan alam yang panjangnya antara 30 hingga 40 baris. Kebanyakan calon dapat menghasilkan sajak dengan baik dan menepati tema yang dikehendaki dalam soalan. Hal ini disebabkan persoalan yang dikemukakan dalam sajak bertepatan dengan tema keindahan alam. Walau bagaimanapun, ada sajak yang tidak dihasilkan dengan baik kerana persoalan yang dikemukakan tidak jelas dan umum hingga tidak menggambarkan keindahan alam. Ada juga sajak yang dihasilkan menggambarkan kemusnahan alam sepenuhnya. Hal ini bertentangan dengan gambaran keindahan alam. Selain aspek persoalan yang perlu ditekankan dalam sajak, calon sepatutnya memberikan tumpuan terhadap aspek gaya bahasa, teknik penulisan, dan kreativiti dalam menghasilkan sajak.

BAHAGIAN B: Pengurusan

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan kesesuaian pengagihan tenaga kerja (*staffing*) berdasarkan carta organisasi sambutan lawatan Duli Yang Maha Mulia Sultan ke Kampung Pulau dalam novel *Saudagar Besar dari Kuala Lumpur*. Soalan ini memerlukan kefahaman calon tentang prinsip asas pengurusan, iaitu tenaga kerja berdasarkan organisasi yang wujud dalam teks kajian. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini mengemukakan fakta yang tidak tepat, huraian yang umum, dan tidak disertakan contoh kesesuaian tugas berdasarkan watak yang dinyatakan dalam carta organisasi. Ada jawapan calon yang mengandungi pendahuluan diikuti dengan isi tetapi mengabaikan penutup. Hal ini menyebabkan mereka kehilangan markah bagi penutup. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan menghuraikan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah kelayakan, kedudukan, pengalaman, keupayaan, ilmu, kemahiran, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon membincangkan kepentingan perancangan untuk mengelolakan pertandingan berbalas pantun pada peringkat sekolah. Soalan ini memerlukan kefahaman calon tentang prinsip asas

pengurusan, iaitu perancangan dan pengurusan projek. Kebanyakan calon dapat mengemukakan fakta, huraian, dan contoh dengan baik. Selain itu, didapati kebanyakan calon juga dapat membincangkan kepentingan perancangan berdasarkan aktiviti dalam pertandingan tersebut dengan baik. Walaupun begitu, ada dalam kalangan calon yang mengemukakan proses perancangan atau prinsip asas pengurusan, seperti pengorganisasian, kawalan, dan kepimpinan dalam jawapan mereka. Kelemahan yang ketara ini menyebabkan jawapan calon menyimpang dari tugas soalannya. Ada juga jawapan calon yang bersifat umum kerana mereka tidak mengaitkan atau menyatakan aktiviti dalam pertandingan tersebut. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan membincangkan isi tersebut. Antara jawapan yang sepatutnya, termasuklah mencapai matlamat organisasi, tugas dilaksanakan dengan sistematik, panduan kepada pengurus, membuat penyesuaian terhadap tugas, membantu pengurus membuat keputusan, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

BAHAGIAN C: Multimedia Dalam Sastera

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon membincangkan pernyataan bahawa penggunaan grafik dalam multimedia boleh mendorong pengguna berminat untuk mempelajari bahan sastera. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang prinsip asas multimedia, iaitu grafik. Kebanyakan calon dapat mengemukakan huraian tentang penggunaan grafik dalam multimedia boleh mendorong pengguna berminat untuk mempelajari bahan sastera tetapi tidak dapat mengemukakan contoh yang bersesuaian dengan bahan sastera. Ada juga dalam kalangan calon yang keliru dengan konsep grafik dan menyamakan prinsip asas tersebut sebagai animasi atau teks dalam jawapan mereka. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan membincangkan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah menjelaskan sesuatu yang abstrak kepada konkrit, menimbulkan rangsangan khalayak, meningkatkan kefahaman khalayak, menyampaikan maklumat dengan semerta, menjadi sumber dokumentasi, dan sebagainya. Akhir sekali, calon perlu mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon membincangkan pertimbangan untuk mengaplikasi audio-visual dalam menghasilkan persembahan multimedia bahan sastera. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang prinsip asas multimedia, iaitu audio-visual. Kebanyakan calon dapat mengemukakan fakta dengan baik kerana memahami konsep audio-visual. Calon juga dapat mengemukakan contoh yang bersesuaian dalam jawapan mereka. Walau bagaimanapun, ada calon yang membincangkan aspek prinsip asas multimedia secara umum tanpa mengaitkannya secara khusus kepada audio-visual. Ini menyebabkan calon yang memberikan jawapan sebegitu mendapat markah yang kurang baik. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan membincangkan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah kesesuaian audio-visual dengan bahan sastera, tidak bercanggah dengan konsep, penerimaan masyarakat, ketepatan fakta, tujuan penggunaan, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 1,904 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 76.46%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	16.49	7.35	10.14	9.14	15.70	7.98	9.66	6.09	6.04	4.36	7.05

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Terdapat beberapa kelemahan jawapan calon, seperti mereka tidak menguasai dan memahami kehendak soalan dengan baik, tidak menjawab soalan berdasarkan hukum yang ditetapkan oleh para ulama, memberikan jawapan yang menyimpang, dan memberikan fakta yang tidak tepat.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Ayat Ahkam

Soalan 1

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan maksud ayat *lam yusrifu walam yaqturu*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat memberikan jawapan, iaitu apabila seseorang itu berbelanja hendaklah ia tidak melakukan pembaziran dalam perbelanjaannya dan juga ia tidak terlalu kedekut sehingga sayang untuk berbelanja. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan bagaimana untuk membentuk individu yang bercirikan *Ibadurrahman*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat memberikan jawapan, iaitu individu tersebut hendaklah sentiasa merendah diri, baik hati, sentiasa mendirikan solat malam, sederhana membelanjakan harta, menjauhi zina, dan sebagainya. Soalan (c) pula menghendaki calon membincangkan cara melaksanakan kesederhanaan dalam *infaq*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon seperti berbelanja mengikut kemampuan, merancang setiap perbelanjaan dan pembelian, beringat untuk masa hadapan walaupun dalam keadaan senang, mengawal diri daripada terpengaruh dengan sebarang bentuk iklan dan promosi, dan sebagainya.

Soalan 2

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan petikan ayat *qanitatun* dan *hafidhotun lilghaibi bima hafidhallah*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan maksud nusyuz isteri, nusyuz suami, dan peranan hakam dalam Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat memberikan jawapan, iaitu tindakan isteri menentang kehendak suami tanpa alasan syarak, tindakan suami diluar batas syarak, dan peranan hakam sebagai menyelesaikan isu antara pasangan bagi mengelak perceraian. Soalan (c) menghendaki calon memberikan ulasan tentang hikmah kaum lelaki dijadikan pemimpin bagi kaum wanita. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon ialah lelaki diberikan kelebihan akal, lelaki menanggung nafkah keluarga, lelaki diberikan bahagian pusaka lebih daripada wanita, dan lelaki lebih kuat daripada wanita dari segi fizikalnya.

Soalan 3

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan maksud *al fahsa'*, *al munkar*, dan *al baghy*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan tiga peranan pemerintah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon seperti memerintah dengan adil dan saksama, mencegah rakyat daripada melakukan kemungkaran dan kemaksiatan, menepati janji, berkebijakan dan sebagainya. Soalan (c) menghendaki calon membincangkan hal mentaati pemerintah satu kewajipan ke atas orang Islam. Kebanyakan jawapan calon tidak menepati dengan kehendak soalan ini. Mereka memberikan jawapan seperti jika pemerintah membuat kesilapan rakyat boleh menegur. Jawapan yang sepatutnya ialah ketaatan kepada pemerintah bukan ketaatan yang mutlak sebagaimana ketaatan kepada Allah dan Rasul bahkan ada batasannya. Ketaatan kepada pemerintah dibolehkan pada perkara makruf sahaja dan ketaatan kepada pemerintah tidak perlu diberikan pada perkara mungkar.

BAHAGIAN B: Hadis Ahkam

Soalan 4

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan maksud muflis. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan akibat yang akan dihadapi oleh individu yang muflis di akhirat. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Seperti pahala amalan kebaikan diambil darinya, dosa kesalahan orang yang menjadi mangsanya diberikan kepadanya, dan seterusnya dicampak ke dalam api neraka. Soalan (c) menghendaki calon membincangkan implikasi yang berlaku akibat perbuatan memaki dan menuduh dalam masyarakat. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan calon ialah berlaku perpecahan dalam masyarakat, menimbulkan ketegangan dan huru-hara dalam masyarakat, melahirkan masyarakat yang benci-membenci, masyarakat menjadi lemah, dan sebagainya.

Soalan 5

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan maksud hadis secara tafsihi. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan dua ciri individu yang bersyukur dan bersabar. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon ialah apabila ia melihat dari sudut agama kepada orang yang melebihi dia lalu ia menjadikan orang

tersebut contoh tauladan. Sekiranya ia melihat orang yang kurang kedudukan daripadanya lalu dia memuji-muji Allah akan nikmat yang ada padanya. Soalan (c) menghendaki calon membincangkan hasad dengki memberi kesan yang buruk dalam masyarakat. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon ialah akan berlaku perbalahan, putus hubungan silaturahim, berlaku penyebaran fitnah, membantutkan ekonomi, organisasi komuniti tidak stabil, dan sebagainya.

Soalan 6

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan maksud hadis di atas secara ijmal. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan tiga pengajaran yang dapat diambil daripada hadis tersebut. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon ialah Rasulullah SAW mengharamkan menjual arak, bangkai, khinzir, dan berhala. Sesuatu perkara yang dihukum haram pada fizikalnya maka haram jual belinya, dan tidak boleh melakukan helah penipuan dalam hukum syarak. Soalan (c) menghendaki calon membincangkan tiga hikmah pengharaman arak menurut Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon ialah merosakkan akal manusia, menjadi punca berlakunya gejala sosial, membawa kemudaratan kepada orang lain seperti kemalangan, menimbulkan perpecahan dalam keluarga, meningkatnya kes jenayah, dan sebagainya.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 963 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 69.27% daripadanya telah mendapat lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	5.92	5.61	5.71	9.35	13.71	13.08	15.89	7.58	9.14	4.78	9.24

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, mutu jawapan calon adalah pada tahap yang sederhana. Terdapat beberapa kelemahan calon, iaitu calon tidak memahami kehendak soalan dengan baik dan calon memberikan fakta yang tidak tepat.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan 1(a) menghendaki calon memerihalkan perkembangan pengajian ilmu mantik di Malaysia. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Pengajian ilmu mantik bermula seiring dengan kedatangan Islam di Melaka. Para pedagang Islam telah mula mengembangkan ilmu Islam termasuk ilmu mantik. Kemudian, ia terus berkembang dengan kemunculan sistem pondok dan mantik diajar secara tidak formal. Selepas itu, ilmu mantik mula diajar menerusi Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah melalui mata pelajaran Matematik. Seterusnya, ilmu mantik telah diajar di Sekolah Menengah Kebangsaan Agama (SMKA) dan Sekolah Agama Bantuan Kerajaan (SABK). Kemudian, ilmu mantik telah diajarkan di peringkat universiti dan telah dimajukan lagi dengan perkembangan ilmu Barat sehingga mantik digabungkan dengan pemikiran kritis.

Soalan 1(b) menghendaki calon membincangkan pandangan ulama tentang hukum mempelajari ilmu mantik. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Pelajar dapat memberikan pandangan ulama dengan baik dan mereka dapat memberikan nama ulama dengan tepat. Terdapat tiga pandangan ulama tentang hukum mempelajari ilmu mantik, iaitu haram, harus, dan harus bersyarat.

Soalan 2

Soalan 2(a) menghendaki calon memberikan maksud *al-dilalah al-lafziyyah al-‘aqliyyah* dan *al-dilalah al-lafziyyah al-wad’iyyah* berserta contohnya. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah *al-dilalah al-lafziyyah al-‘aqliyyah* merupakan petunjuk yang dapat difahami oleh akal fikiran dari suara penutur tersebut. Contohnya, bunyi suara seseorang yang melaungkan “tolong!” di dalam timbunan runtunan menunjukkan bahawa dia masih hidup. *Al-dilalah al-lafziyyah al-wad’iyyah* pula merujuk kepada petunjuk yang dapat difahami dari setiap perkataan dalam penggunaan bahasa untuk menunjukkan makna tertentu, seperti perkataan manusia yang bermaksud haiwan bertamadun yang berfikir.

Soalan 2(b) menghendaki calon menjelaskan hubungan antara *al-mafhum* dengan *al-masadiq* yang berbentuk *‘aksiyyah* berserta contoh. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dilihat tidak memahami kehendak soalan dan tidak memahami konsep *al-mafhum* dan *al-masadiq* dengan baik. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah apabila pengertian *al-mafhum* (*al-takrif*) itu jelas dan terperinci maka lingkungan unit yang menerima erti *al-mafhum* (*al-Masadiq*) semakin mengecil dan begitulah sebaliknya, iaitu apabila pengertian *al-mafhum* (*al-takrif*) itu kabur dan umum maka lingkungan unit yang menerima erti *al-mafhum* (*al-Masadiq*) tersebut semakin besar.

Soalan 2(c) menghendaki calon mengkategorikan contoh *al-dilalah al-lafziyyah al-wad’iyyah* mengikut bahagiannya dan calon juga perlu menghuraikan setiap kategori tersebut. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dilihat tidak memahami kehendak soalan dengan baik dan menyebabkan mereka hilang markah. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon adalah seperti yang berikut:

Al-Takrif	Al-Dilalah	Kategori
Rumah	Kediaman yang mempunyai atap, dinding, pintu dan keperluan asas kehidupan.	al-Dilalah al-Mutabaqiyyah
Manusia	Haiwan yang berfikir	
Huraian kategori		
Hubungan antara al-takrif dengan al-dilalah bersifat mantap dan sempurna. Semua ciri dan unit terangkum dalam takrif yang dimaksudkan.		

Al-Takrif	Al-Dilalah	Kategori
Rumah	Pintu dan dinding sahaja	al-Dilalah al-Tadhamuniyyah
Manusia	Haiwan semata-mata	
Huraian kategori		
Hubungan antara al-takrif dengan al-dilalah bersifat sebahagian dan tidak mencakupi semua ciri dan elemen unit yang dimaksudkan.		

Soalan 3

Soalan 3(a) menghendaki calon memberikan maksud *ta’imim al-hukm*. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan maksud tersebut dengan lengkap. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah *ta’imim al-hukm* bermaksud generalisasi hukum berdasarkan pemerhatian dan eksperimen ilmiah yang dibuat dan hukum yang dikeluarkan itu meliputi sampel yang dikaji dan yang tidak dikaji.

Soalan 3(b) menghendaki calon menghuraikan empat ciri *ta'mim al-hukm*. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon memberikan ciri dan syarat *mulahazah*, seperti penggunaan alat teknologi, pengulangan, dan catatan sebagai jawapan. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah terdapat *sighah* yang tepat, teori yang dilahirkan tidak terjejas dengan perubahan masa dan tempat, teori yang dikeluarkan meliputi sampel yang dikaji dan sampel yang tidak dikaji, dan teori yang dihasilkan tidak bertentangan dengan prinsip ilmu.

Soalan 3(c) menghendaki calon membincangkan kepentingan *ta'mim al-hukm* dalam kajian ilmiah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara kepentingan *ta'mim al-hukm* dalam kajian ilmiah termasuklah membolehkan pengkaji mengeluarkan hukum umum berdasarkan penelitiannya terhadap sampel yang dikaji dan tidak dikaji, pelaksanaan proses ini akan mendedahkan kepada manusia bahawa setiap unit atau perkara yang memiliki tabiat yang sama akan melahirkan perkara yang sama, ia akan melahirkan teori-teori baharu dalam bidang ilmu, dan lain-lain lagi.

Soalan 4

Soalan 4(a) menghendaki calon memberikan maksud *tahqiq al-furud*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. *Tahqiq al-furud* ialah proses mengenal pasti kebenaran *fard al-furud* atau hipotesis yang telah dibuat.

Soalan 4(b) menghendaki calon menjelaskan *tariqah al-ittifaq* dan *tariqah al-ikhtilaf* dalam proses *tahqiq al-furud* berserta contoh. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dilihat dapat memahami maksud *tariqah al-ittifaq* dan *tariqah al-ikhtilaf* dalam proses *tahqiq al-furud* dan mereka dapat memberikan contoh yang tepat. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah *tariqah al-Ittifaq* atau *method of agreement* iaitu metode yang merumuskan bahawa setiap sebab itu ada akibat. *Tariqah al-Ikhtilaf* pula ialah metode yang merumuskan bahawa apabila tidak berlaku atau tiada sebab maka tidak wujud akibat atau kejadian.

Soalan 4(c) menghendaki calon membincangkan kepentingan *tahqiq al-furud* dalam pengajian Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah pengkaji dapat mengetahui kebenaran sesuatu hipotesis, dapat mengembangkan minda dan ilmu pengkaji, dapat mengesahkan kebenaran sesuatu hipotesis, membantu perkembangan penyelidikan dalam pengajian Islam.

Soalan 5

Soalan 5(a) menghendaki calon untuk menjelaskan latar belakang al-Ghazaliyy sebagai tokoh ilmu mantik. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dapat memberikan sumbangan al-Ghazali dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah beliau membuktikan qiyas mantik digunakan dalam al-Quran, beliau berjaya memudahkan perbincangan ilmu mantik, beliau turut menghasilkan karya dalam bidang mantik, dan beliau menetapkan setiap pemikiran perlu dinilai dengan mantik.

Soalan 5(b) menghendaki calon membincangkan pemikiran mantik al-Ghazaliyy dalam kitab *Mi'yar al-'Ilm fi'ilm al-Mantiq*. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Terdapat segelintir calon yang memberikan sumbangan al-Ghazaliyy dalam ilmu mantik sebagai jawapan bagi soalan ini. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah beliau menolak beberapa pandangan ahli falsafah yang tidak selari dengan Islam, beliau melihat ilmu mantik sebagai neraca yang berperanan untuk mengukur pandangan yang benar dan menyeleweng, dan beliau turut menerangkan perbezaan pemikiran yang membawa pemikiran yang salah dan samar.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini ialah 20,978 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ini ialah 59.02%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	14.83	3.64	4.23	4.91	10.88	8.67	11.86	6.10	3.30	6.24	25.34

RESPONS CALON

SEJARAH MALAYSIA DAN ASIA TENGGARA (1800 – 2000)

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon bagi kertas ini sederhana. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan jawapan yang ketara. Antaranya adalah seperti yang berikut:

- (a) Calon tidak memahami kehendak soalan, lalu memberikan jawapan di luar konteks soalan.
- (b) Calon tidak menguasai fakta yang berkaitan dengan sejarah Malaysia dan Asia Tenggara.
- (c) Calon mempunyai kemahiran menaakul yang lemah.
- (d) Calon memberikan jawapan yang umum berdasarkan pengetahuan yang cetek.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: *Sejarah Malaysia*

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan prinsip umum Undang-Undang Tubuh Johor dalam mengekalkan kestabilan sosiopolitik di Johor pada abad ke-19. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik kerana mereka tidak fokus kepada Undang-undang Tubuh Johor tetapi menghuraikan Undang-undang 99 Perak dan adat Perpatih. Calon sepatutnya menghuraikan prinsip-prinsip umum Undang-undang Tubuh Johor seperti aspek pelantikan sultan dan penggantian sultan, aspek tanggungjawab sultan dalam mengekalkan kedaulatan negeri, aspek status dan keistimewaan agama Islam sebagai agama negeri Johor, dan pelantikan ahli jemaah menteri dan bidang kuasanya.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan reaksi penduduk tempatan di Sarawak terhadap British pada tahun 1946. Prestasi calon dalam menjawab soalan ini adalah lemah. Hal ini demikian kerana kebanyakan calon tidak memahami kehendak soalan. Mereka mengaitkan jawapan dengan gerakan menentang pentadbiran Brooke pada abad ke-19 sedangkan kehendak soalan ialah memberikan reaksi penduduk tempatan Sarawak kepada British pada tahun 1946. Calon sepatutnya menjelaskan reaksi menentang penyerahan Sarawak melalui gerakan antipenyerahan oleh Persatuan Kebangsaan Melayu Sarawak, dan kegiatan Rukun 13 sehingga membawa pembunuhan Gabenor Sir Duncan Stewart. Calon juga perlu menjelaskan reaksi orang tempatan yang menyokong penyerahan Sarawak kepada British, seperti Persatuan Melayu Muda dan sekelompok masyarakat Cina yang bersetuju Sarawak ditadbir oleh kerajaan British.

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon menerangkan langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan Malaysia untuk mencapai matlamat Dasar Perindustrian Negara dari tahun 1980-an hingga tahun 2000. Tidak ramai calon menjawab soalan ini dan pencapaian calon yang menjawab soalan ini kurang memuaskan. Calon sepatutnya, menerangkan langkah-langkah seperti dasar kerajaan menggalakkan perindustrian berasaskan barangan eksport, meningkatkan infrastruktur seperti perkhidmatan telekomunikasi yang cekap, jaringan pengangkutan yang berkesan dan membangunkan sumber manusia yang menepati kehendak industri. Namun begitu, kebanyakan calon hanya menerangkan langkah-langkah tersebut secara umum dan tidak menguasai fakta yang berkaitan. Misalnya, ada calon hanya menerangkan latar belakang dan matlamat Dasar Perindustrian sahaja.

BAHAGIAN B: Sejarah Asia Tenggara

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon memerihalkan peranan raja Vietnam dari aspek politik, ekonomi, dan sosial sebelum penjajahan Perancis. Calon yang menjawab soalan ini dapat menunjukkan prestasi jawapan yang baik. Kebanyakan calon dapat memerihalkan peranan raja dari aspek politik sebagai ketua kerajaan yang mempunyai kuasa mutlak dalam pemerintahan dan berperanan sebagai ketua agama, manakala dari aspek ekonomi, raja memonopoli urusan perdagangan dan sumber ekonomi negara. Dari aspek sosial, peranan raja jelas dalam beberapa perkara seperti menjadi ketua adat istiadat dan raja juga dianggap sebagai wakil tuhan yang menjadi pelindung kepada negara dan rakyat. Walaupun begitu, ada juga calon yang memberikan jawapan yang tidak tepat, iaitu berpendapat raja Vietnam tidak berkuasa mutlak tetapi berperanan sebagai raja berperlembagaan.

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan kesan campur tangan British terhadap pentadbiran tempatan di Myanmar pada abad ke-19 hingga abad ke-20. Calon yang menjawab soalan ini tidak dapat memberikan jawapan yang baik. Kebanyakan calon tidak menghuraikan kesan campur tangan tersebut tetapi memerihalkan konflik yang berlaku antara Raja Thibaw dengan penjajah Perancis. Calon sepatutnya dapat menghuraikan kesan campur tangan terhadap pentadbiran tempatan di Myanmar, seperti British menghapuskan pengaruh sistem monarki dan mengubah dasar pentadbiran pusat dengan melantik seorang Leftenan Gabenor sebagai ketua pentadbiran dan British juga melaksanakan reformasi pentadbiran peringkat desa. British telah menghapuskan sistem pentadbiran tradisional dengan mewujudkan Undang-undang Kampung Myanmar pada tahun 1889.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan bentuk pemerintahan raja berperlembagaan yang diamalkan di Thailand pada abad ke-20. Secara umum, jawapan calon adalah tidak memuaskan. Kebanyakan calon hanya menghuraikan peristiwa Revolusi Thailand pada tahun 1932 dan tidak dapat menghuraikan bentuk pemerintahan raja berperlembagaan. Calon sepatutnya menghuraikan bentuk-bentuk kuasa yang diperuntukkan kepada raja dalam perlembagaan Thailand yang dirujuk sebagai undang-undang tertinggi di Thailand semenjak pemerintahan raja berperlembagaan diperkenalkan selepas berlakunya Revolusi Thailand pada tahun 1932. Bentuk-bentuk kuasa pemerintahan yang perlu diuraikan adalah seperti raja mempunyai kuasa membubarkan parlimen walaupun tanpa persetujuan kabinet, raja mempunyai kuasa melantik Perdana Menteri, dan raja berkuasa mengisytiharkan darurat. Namun demikian, kuasa raja sebagai ketua negara tetap tertakluk kepada perlembagaan negara Thailand.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 11,695 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 47.01%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	D-
Peratusan	8.76	3.23	3.75	4.04	9.38	5.64	12.19	6.20	11.94	5.60	29.25

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, mutu jawapan calon adalah pada tahap sederhana. Kelemahan calon adalah kerana tidak memahami teknik yang betul untuk menjawab soalan struktur. Jawapan yang diberikan masih bersifat umum dan tidak mempunyai kualiti yang baik.

Antara kelemahan jawapan calon adalah seperti yang berikut:

- Calon gagal memahami beberapa istilah dalam tugasan soalan menyebabkan jawapan yang diberikan menyimpang daripada kehendak soalan.
- Calon tidak memahami konsep geografi fizikal.
- Calon lemah dalam menjawab soalan yang memerlukan huraian tentang proses.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Alam Sekitar Fizikal

Bahagian ini terdiri daripada dua soalan struktur.

Soalan 1

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan kepentingan suhu di tanah tinggi terhadap sektor pertanian. Jawapan calon hanya menyentuh suhu yang sejuk atau rendah dikaitkan dengan tanaman teh dan strawberi, manakala ciri suhu langsung tidak disebut. Jawapan yang sepatutnya adalah untuk pertanian tanah tinggi yang memerlukan suhu tertentu (rendah) yang sejuk sederhana bagi memastikan tanaman tumbuh subur dan menggalakkan penanaman teh dan strawberi.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan **dua** kesan fizikal akibat kemusnahan ekosistem hutan tanah tinggi. Kebanyakan calon hanya dapat menyatakan kesan fizikal seperti tanah runtuh dan peningkatan suhu serta hakisan, tetapi gagal menjelaskan kesan ke atas ekosistem di kawasan tanah tinggi dengan

baik. Kelemahan yang ketara ialah jawapan calon bercampur aduk antara kemusnahan habitat dengan flora dan fauna. Antara jawapan calon yang sepatutnya adalah peningkatan air larian permukaan, kejadian tanah runtuh, kemerosotan kesuburan tanah, kemusnahan habitat, kepupusan spesies (flora dan fauna), dan wujudnya peningkatan suhu setempat.

Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan **dua** cabaran untuk mengekalkan ekosistem tanah tinggi. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon gagal memahami maksud cabaran. Jawapan calon berkait dengan langkah atau cadangan untuk mengekalkan ekosistem tanah tinggi. Antara cabaran yang sepatutnya ialah pembalakan tidak terkawal, pembangunan fizikal (hotel, *resort*), pembukaan atau peluasan kawasan pertanian, penguatkuasaan yang lemah, peningkatan jumlah penduduk, kesedaran yang lemah dalam kalangan masyarakat, dan pembukaan kawasan lombong (emas, mineral).

Soalan 2

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan peranan sistem hidrologi dalam membangunkan keperluan kehidupan manusia. Kebanyakan jawapan calon pada tahap sederhana sahaja, iaitu hanya berkisar kepada isi untuk kegunaan domestik dan kegunaan harian sahaja. Antara jawapan calon yang sepatutnya adalah sebagai sumber bekalan air, sumber tenaga (hidroelektrik), sumber protein, riadah, dan untuk pengangkutan (menghubungkan kawasan, mengangkut penumpang dan barangan).

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan bagaimana aktiviti manusia menyebabkan kegagalan cerun berlaku. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik dan memahami dengan jelas konsep kegagalan cerun. Antara aktiviti manusia yang menyebabkan kegagalan cerun ialah pembinaan, pertanian, perlombongan kuari, dan pembalakan. Bagi setiap aktiviti yang dinyatakan, calon perlu menerangkan proses bagaimana aktiviti tersebut boleh menyebabkan kegagalan cerun. Contohnya aktiviti pembinaan (bangunan atau jalan raya) akan melibatkan penarahan dan pemotongan lereng bukit yang menyebabkan struktur tanah akan menjadi longgar dan tidak stabil dan seterusnya berlakunya kegagalan cerun seperti kejadian tanah runtuh.

BAHAGIAN B: Alam Sekitar Manusia

Bahagian ini terdiri daripada dua soalan struktur

Soalan 3

Soalan (a) menghendaki calon menyatakan **dua** aktiviti manusia yang menyumbang peningkatan sisa pepejal di dalam sungai. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat menyatakan pembuangan sisa domestik, pembuangan sisa pepejal kilang, kegiatan perniagaan (restoran dan gerai makan), pembinaan, dan pelancongan sebagai jawapannya.

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan sebab kadar pembuangan sisa pepejal semakin meningkat di bandar. Kebanyakan calon gagal menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang sepatutnya ialah sikap pengguna atau pengeluar yang tidak bertanggungjawab, adanya pertambahan penduduk, kempen yang dijalankan tidak berkesan, penguatkuasaan yang lemah (kegagalan pemantauan), dan adanya sistem pengeluaran produk gaya hidup moden (sistem pembungkusan).

Soalan (c) menghendaki calon mencadangkan **dua** langkah bukan perundangan bagi mengurus pembuangan sisa pepejal yang lebih berkesan di Malaysia. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat mencadangkan langkah menyediakan perangkap sampah yang lebih efektif di sungai, menyediakan jadual pungutan sampah yang lebih sistematik, memperkenalkan kaedah pelupusan sanitari berpusat, mewujudkan pendidikan formal dan tidak formal yang lebih berkesan, menambahkan kempen kitar semula secara lebih intensif, mengasingkan sampah domestik dengan lebih berkesan, memperbanyak tong sampah di tempat awam, dan mengawal punca lambakan sisa pepejal itu sendiri.

Soalan 4

Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan **dua** strategi pelaksanaan agenda pembangunan lestari di peringkat pihak berkuasa tempatan (PBT). Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan calon bersifat rambang, tidak khusus kepada peringkat PBT, dan hanya menjurus kepada lapan prinsip pembangunan lestari sahaja. Jawapan yang sepatutnya ialah menguatkuasakan undang-undang PBT, mengadakan kempen membersihkan kawasan, melaksanakan rancangan pembangunan PBT yang bersifat makro, mengawal pembangunan (*zoning development*), dan menyediakan undang-undang kecil di peringkat PBT.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan **tiga** cabaran dalam melaksanakan prinsip pembangunan lestari. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik kerana mereka gagal memahami istilah cabaran. Antara jawapan yang sepatutnya ialah cabaran dalam aspek ekonomi, iaitu sistem ekonomi kapitalis yang berasaskan keuntungan, politik (dasar yang berubah-ubah), sosial budaya, kemunduran sesebuah negara, teknologi (tiada kepakaran), kerjasama antarabangsa (dasar pentingkan negara sendiri), dan eksploitasi sumber.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 13,444. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 42%.

Pencapaian calon mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	13.21	6.29	3.50	7.34	3.62	3.93	4.11	8.20	3.82	8.17	37.79

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya mutu jawapan calon adalah memuaskan. Namun begitu, terdapat beberapa kelemahan calon dalam jawapannya. Antara kelemahan calon itu ialah:

- Calon mengetahui fakta yang berkaitan tetapi calon tidak berupaya menghuraikan fakta dengan baik atau huraian yang dikemukakan tidak menyeluruh, kurang mantap, dan ada kalanya huraian yang dikemukakan tidak berkaitan langsung dengan fakta.
- Calon tidak dapat mendefinisikan istilah ekonomi dengan tepat.
- Calon tidak menulis unit dalam jawapan pada bahagian B (bahagian kuantitatif) seperti RM dan %.
- Calon tidak merancang jawapan, oleh itu jawapan calon tidak tersusun dan tidak teratur. Ada kalanya fakta yang dijelaskan berulang-ulang atau mempunyai maksud yang sama.
- Calon menyampaikan jawapan tanpa menunjukkan jalan pengiraan.
- Calon menggunakan rumus yang salah.
- Calon menjawab soalan melebihi daripada bilangan soalan yang dikehendaki.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Esei

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan tiga faktor yang mempengaruhi masalah pengangguran di Malaysia. Calon sepatutnya memberikan mana-mana tiga daripada faktor yang berikut:

- Kadar pertumbuhan tenaga buruh yang lebih cepat berbanding dengan kadar pertumbuhan ekonomi. Dengan ini, peluang pekerjaan tidak dapat menampung kadar pertumbuhan tenaga buruh yang tinggi, lalu berlakulah pengangguran.

- (b) Ketidaksepadanan antara kehendak majikan dengan penawaran tenaga buruh. Tenaga buruh yang ada tidak mempunyai kemahiran yang diperlukan oleh pasaran. Oleh itu, mereka tidak dapat memenuhi peluang pekerjaan yang ada di pasaran/tawarkan oleh majikan, sebaliknya mereka terpaksa menganggur.
- (c) Kitaran perniagaan/ekonomi.
Apabila berlaku kemelesetan ekonomi, permintaan agregat akan berkurang, seterusnya firma terpaksa mengurangkan keluaran mereka. Dengan itu, firma mengurangkan/memberhentikan pengambilan pekerja, maka berlakulah pengangguran.
- (d) Kekurangan kemahiran.
Ini akan menghadkan pilihan individu terhadap peluang pekerjaan yang ada di pasaran.
- (e) Persaingan dengan pekerja asing yang sanggup menerima upah yang lebih rendah. Majikan yang mengutamakan keuntungan akan lebih berminat untuk mengambil pekerja asing berbanding dengan pekerja tempatan yang memerlukan upah yang lebih tinggi.
- (f) Musim.
Pada musim tengkujuh, nelayan di Pantai Timur Semenanjung Malaysia tidak dapat menjalankan kegiatan penangkapan ikan di laut kerana keadaan laut yang membahayakan keselamatan mereka. Oleh itu, mereka terpaksa menganggur buat sementara.
- (g) Kekurangan maklumat.
Masyarakat yang tinggal di kawasan pedalaman dan terpencil kebiasaannya sukar untuk mendapatkan maklumat terkini, termasuk peluang pekerjaan baharu yang ada di pasaran. Kesannya, mereka terpaksa menganggur.
- (h) Perubahan teknologi.
Peningkatan teknologi menyebabkan kaedah pengeluaran yang berintensifkan buruh beralih ke arah pengeluaran yang berintensifkan modal. Mesin-mesin telah dicipta dan digunakan untuk menggantikan tenaga buruh, maka berlakulah pengangguran.
- (i) Sikap pekerja tempatan.
Sebahagian tenaga buruh terlalu memilih pekerjaan, seperti mengutamakan keselesaan, iaitu bekerja di pejabat yang berhawa dingin, memilih pekerjaan jenis kolar putih, memilih lokasi bekerja di bandar, dan sebagainya. Ini menyebabkan sebahagiannya terpaksa menganggur sementara menunggu mendapatkan pekerjaan yang memenuhi cita rasa mereka.

Kebanyakan calon tidak memahami kehendak soalan. Calon lebih cenderung untuk menjelaskan jenis-jenis pengangguran dan maksud pengangguran tersebut. Soalan ini memerlukan calon menumpukan persoalan faktor atau punca sesuatu pengangguran itu berlaku.

Sebahagian calon pula memberikan fakta yang tepat tetapi huraian tidak menjelaskan fakta. Contohnya, bagi fakta sikap memilih kerja, calon mengaitkannya dengan pengangguran geseran, sedangkan huraian yang tepat ialah mobiliti, masalah jarak, dan kesukaran mendapatkan kemudahan pengangkutan. Begitu juga dengan fakta kitaran perniagaan, huraian calon secara umum ialah pengangguran akan berlaku ketika keadaan ekonomi yang meleset.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon (a) menjelaskan bagaimana dasar kawalan harga boleh mengawal inflasi. Calon sepatutnya menerangkan bahawa apabila berlaku inflasi, melalui dasar kawalan harga kerajaan boleh menetapkan dasar harga maksimum, iaitu harga yang lebih rendah daripada harga keseimbangan

pasaran. Penetapan harga ini akan menghalang kenaikan harga berlaku malahan akan menstabilkan harga di pasaran. Kebanyakan calon boleh menjawab soalan ini dengan baik.

Calon dikehendaki (b) menjelaskan bagaimana dasar fiskal boleh mengawal inflasi. Calon sepatutnya menjelaskan dasar fiskal yang mesti dilaksanakan untuk mengawal inflasi iaitu:

(a) Mengurangkan perbelanjaan kerajaan

- apabila perbelanjaan kerajaan dikurangkan, perbelanjaan/permintaan agregat dalam perekonomian tersebut juga akan berkurang. Akhirnya, harga akan cenderung untuk menurun dan dengan ini inflasi dapat dikawal.

(b) Menaikkan cukai

- peningkatan cukai akan menyebabkan pendapatan boleh guna berkurang dan penggunaan masyarakat berkurang. Seterusnya, perbelanjaan/permintaan agregat dalam perekonomian tersebut juga akan berkurang. Akhirnya, harga akan cenderung untuk menurun dan dengan ini, inflasi dapat dikawal.

Kebanyakan calon memahami maksud soalan ini, iaitu untuk mengawal inflasi kerajaan perlu menaikkan cukai dan/atau mengurangkan perbelanjaan. Namun begitu, sebahagian calon tidak menjelaskan secara sistematik hubungan/kesan apabila dasar ini dilaksanakan maka harga akan menurun dan dengan ini inflasi dapat dikawal. Sebahagian kecil calon keliru atau tidak dapat membezakan dasar fiskal dengan dasar kewangan. Ini adalah kerana terdapat calon yang menjawab soalan ini dengan menyatakan kerajaan perlu menaikkan kadar bunga.

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon (a) menjelaskan dasar perlindungan dalam konteks perdagangan antarabangsa dan mengemukakan contoh. Calon sepatutnya menjelaskan maksud dasar perlindungan dan tujuan ia dilaksanakan oleh sesebuah negara dan seterusnya menyatakan contoh dasar tersebut.

Dasar perlindungan ialah dasar mempertahankan dan melindungi produk keluaran tempatan daripada persaingan produk asing. Matlamat yang ingin dicapai oleh dasar ini ialah mengurangkan import barangan dan ini secara tidak langsung akan menggalakkan penawaran produk tempatan. Antara alat dasar perlindungan yang boleh digunakan ialah tarif import, kuota, kawalan pertukaran asing, embargo, dan penetapan kawalan standard/piawaian.

Kebanyakan calon memahami maksud soalan ini. Mereka dapat mendefinisikan dasar perlindungan, memberikan contoh alat dasar perlindungan dan matlamat yang ingin dicapai dalam melaksanakan dasar. Walau bagaimanapun, terdapat sebahagian calon tidak menjelaskan secara sistematik bagaimana apabila dasar ini dilaksanakan maka matlamat untuk mengurangkan import dapat dicapai. Sebahagian kecil calon gagal mendefinisikan dasar perlindungan ini dalam konteks perdagangan antarabangsa. Oleh itu, penjelasan yang diberikan tidak relevan.

Soalan ini menghendaki (b) calon menjelaskan galakan eksport dalam konteks perdagangan antarabangsa dan mengemukakan contoh. Calon sepatutnya menjelaskan maksud galakan eksport dan tujuan ia dilaksanakan oleh sesebuah negara dan seterusnya memberikan contoh bagi dasar tersebut.

Galakan eksport ialah dasar untuk meningkatkan daya saing barang eksport negara di pasaran antarabangsa. Matlamat yang ingin dicapai oleh dasar ini adalah untuk mengembangkan sektor eksport negara dan memperbaiki defisit imbalan pembayaran. Antara langkah yang boleh diambil adalah dengan mengadakan program latihan industri, skim pembiayaan semula kredit eksport, skim jaminan eksport, skim potongan

berganda bagi promosi eskport, kemudahan maklumat dan promosi yang dilakukan oleh MATRADE, pengurangan cukai eksport dan subsidi eksport.

Sebahagian calon memahami maksud soalan ini. Mereka dapat mendefinisikan dasar galakan eksport, memberikan contoh alat dasar perlindungan dan matlamat yang ingin dicapai dalam melaksanakan dasar ini. Walau bagaimanapun, terdapat sebahagian calon tidak menjelaskan secara sistematik bagaimana apabila dasar ini dilaksanakan maka matlamat untuk meningkatkan eksport negara dan seterusnya memperbaikiimbangan perdagangan dapat diwujudkan.

Sebahagian calon memberikan contoh yang tidak tepat dengan kehendak soalan ini, seperti menyediakan zon perdagangan/perindustrian bebas. Matlamat zon perindustrian bebas diwujudkan adalah untuk menarik lebih banyak lagi pelaburan asing dan pelabur domestik. Kelemahan utama dalam kalangan calon yang agak ketara adalah tidak memberikan definisi yang tepat tentang dasar galakan eskport.

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan tiga program kerajaan untuk membantu pembangunan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) di Malaysia. Calon sepatutnya menjelaskan mana-mana tiga program yang berikut:

- (a) Program rantaian industri
 - Mewujudkan sistem vendor atau payung seperti vendor Proton dan syarikat multinasional lain dalam berbagai-bagai bidang.
- (b) Program pembangunan infrastruktur
 - Kerajaan menyediakan kemudahan prasarana untuk perniagaan.
- (c) Program pembangunan dan perolehan teknologi
 - Kerajaan menyediakan kemudahan telekomunikasi dan maklumat serta teknologi dalam pengeluaran.
- (d) Program pembangunan pemasaran
 - Kerajaan menyediakan kemudahan untuk memasarkan produk di dalam atau di luar negara. Contohnya, MATRADE yang mempromosikan keluaran tempatan di pasaran antarabangsa.
- (e) Program peningkatan kemahiran
 - Kerajaan memberikan latihan kepada pengusaha PKS dalam pelbagai bidang, seperti mengurus akaun/kewangan, pemasaran serta latihan dalam pengeluaran.

Sebahagian besar calon dapat menjawabnya dengan baik dan jawapan calon lengkap dengan huraian dan contoh yang berkaitan. Antara kelemahan ketara calon yang tidak menjawab dengan baik soalan ini ialah mereka hanya menyatakan nama program secara umum tanpa memberikan contoh atau institusi yang terlibat.

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon (a) menghuraikan dua peranan bagi setiap institusi kewangan perbankan dan bukan perbankan. Calon sepatutnya menjelaskan mana-mana dua peranan yang berikut:

- (a) Institusi perbankan
 - Menerima dan menyimpan deposit

- Memberikan pinjaman
 - Membuat dan menerima bayaran bagi pihak pelanggan
 - Menguruskan pertukaran asing
- (b) Institusi bukan perbankan
- Menerima deposit
 - Menggalakkan tabungan
 - Menggalakkan pelaburan
 - Menjadi sumber kewangan kepada pasaran modal negara
 - Memberikan perlindungan kepada pemegang polisi daripada kerugian harta benda, kehilangan nyawa atau kecacatan anggota – perlindungan risiko harta benda dan nyawa.

Ataupun calon boleh juga menggunakan pendekatan bahawa peranan institusi kewangan perbankan dan bukan perbankan adalah:

- Menggalakkan pertumbuhan ekonomi menerusi aktiviti menerima deposit dan kemudiannya menggunakannya untuk pelaburan dan juga pinjaman kepada usahawan/peniaga yang pastinya akan menjana peluang pekerjaan dan perkembangan kegiatan ekonomi.
- Membiayai perbelanjaan menjalankan perniagaan melalui pinjaman kepada pengusaha.

Soalan ini menghendaki calon (b) memberikan contoh institusi kewangan perbankan dan bukan perbankan.

Institusi perbankan

- (a) Bank perdagangan
- (b) Bank saudagar
- (c) Syarikat kewangan
- (d) Perbankan Islam
- (e) Rumah diskaun

Institusi bukan perbankan

- (a) Syarikat insurans – konvensional dan takaful
- (b) Dana unit amanah
- (c) Dana amanah harta benda
- (d) Kumpulan wang simpanan dan pencen seperti Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT), Kumpulan Wang Amanah Pencen (KWAP).
- (e) Lembaga Tabung Haji
- (f) Koperasi
- (g) Pajak gadai
- (h) Peminjam-peminjam wang
- (i) Broker sekuriti dan pasaran hadapan
- (j) Firma atau syarikat yang perniagaan utama mereka adalah menyalurkan kredit (seperti syarikat kredit, syarikat pemajakan, syarikat pemfaktoran dan lain-lain) dan institusi bank asing.

Sebahagian besar calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Walau bagaimanapun, terdapat juga calon yang gagal memberikan contoh yang betul. Antara contoh jawapan calon ialah Bank Negara dan Bank Simpanan Nasional. Walaupun nama institusi ini ialah bank tetapi ia tidak tergolong dalam institusi kewangan perbankan.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan tiga punca kemiskinan. Calon sepatutnya menjelaskan mana-mana tiga punca yang berikut dan menjelaskan bagaimana faktor tersebut menyebabkan berlakunya kemiskinan.

Tiada/kekurangan akses pasaran

Ketidakupayaan pengusaha/pengeluar untuk memasarkan produk kerana kekangan maklumat, lokasi, sistem pasaran yang wujudnya orang tengah (seperti pemborong) menyebabkan pengusaha memperoleh pendapatan yang rendah dan berlakulah kemiskinan.

(a) Ketiadaan/kekurangan modal

Ini menyebabkan kesukaran untuk memulakan atau mengembangkan perniagaan. Kesannya, pendapatan mereka menjadi rendah dan tidak mengalami peningkatan dan akhirnya berlakulah kemiskinan.

(b) Tahap teknologi pengeluaran yang rendah

Ini menyebabkan daya pengeluaran rendah, seterusnya keluaran juga rendah, dan pendapatan/keuntungan juga rendah. Usaha yang dijalankan mungkin hanya sekadar untuk sara diri sahaja. Oleh itu, berlakulah masalah kemiskinan.

(c) Tahap pendidikan yang rendah

Dengan pendidikan yang rendah maka individu hanya mampu mendapatkan pekerjaan yang tidak memerlukan kemahiran tinggi. Upahnya menjadi rendah. Kemungkinan besar mereka termasuk dalam kelompok miskin.

Kebanyakan calon boleh memberikan fakta tersebut. Walau bagaimanapun, huraian yang diberikan hanya tertumpu kepada penjelasan berkaitan dengan fakta tanpa menghubungkaitkan bagaimana ia menyebabkan berlaku kemiskinan. Calon sepatutnya menjelaskan bagaimana setiap fakta tersebut menyebabkan hasil keluaran/upah/pendapatan yang rendah, maka berlakulah kemiskinan. Sebahagian calon menghuraikan punca yang salah, seperti pengangguran, kos sara hidup, dan taraf hidup yang rendah sebagai punca kemiskinan.

BAHAGIAN B: Kuantitatif

Soalan 7

Soalan 7 (a) menghendaki calon menghitung belanjawan negara.

Belanjawan negara = Jumlah hasil – jumlah perbelanjaan

Tahun	Jumlah belanjawan negara (RM juta)
2010	-52 792
2011	-43 390
2012	-45 193

Kebanyakan calon dapat menghitung dengan betul. Walau bagaimanapun, terdapat sebahagian kecil calon keliru semasa menghitung belanjawan negara dengan menjumlahkan perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan.

Soalan 7(b)(i) menghendaki calon menjelaskan arah aliran berdasarkan jawapan pada (a). Calon sepatutnya menjelaskan bahawa arah aliran defisit belanjawan negara semakin berkurang/menurun dari tahun 2010 hingga 2011 tetapi defisit tersebut meningkat semula pada tahun 2012.

Kebanyakan calon dapat menyatakan arah aliran tersebut dengan betul. Kata kunci ialah defisit belanjawan. Jika calon hanya menyatakan belanjawan negara menurun kemudiannya meningkat, jawapan tersebut adalah salah. Perlu ditegaskan yang berkurang dan bertambah ialah defisit belanjawan, bukannya belanjawan. Sebahagian calon tidak dapat menyatakan arah aliran dengan betul kerana keliru dengan angka yang mempunyai tanda negatif.

Soalan 7(b)(ii) menghendaki calon menyatakan jenis belanjawan dan sumber dana untuk menampung belanjawan tersebut. Belanjawan tersebut ialah belanjawan kurangan/defisit. Sumber dana untuk menampung belanjawan defisit ialah:

- Pinjaman dalam negeri
- Pinjaman luar negeri melalui penjualan bon kepada sektor asing
- Penjualan harta/aset kerajaan

Sebahagian besar calon dapat menyatakan sumber untuk menampung defisit dengan betul.

Soalan 7(c) menghendaki calon menghitung peratus sumbangan hasil cukai terhadap jumlah keseluruhan kerajaan dari tahun 2010 hingga tahun 2011.

$$\text{Sumbangan hasil cukai} = \frac{\text{Jumlah hasil cukai}}{\text{Jumlah hasil kerajaan keseluruhan}} \times 100$$

Tahun	Sumbangan hasil cukai (%)
2010	$\frac{109\ 516}{159\ 654} \times 100 = 68.60$
2011	$\frac{134\ 885}{185\ 620} \times 100 = 72.67$

Kebanyakan calon dapat menghitungnya dengan betul. Namun begitu, masih terdapat lagi calon yang tidak menulis tanda % dalam jawapan mereka. Ini menyebabkan mereka kehilangan markah.

Soalan 8

Soalan 8(a)(i) menghendaki calon menghitung eksport bersih dari tahun 2004 hingga tahun 2005.

Tahun	Eksport bersih = Eksport - Import (RM juta)
2004	$481\ 240 - 376\ 766 = 104\ 474$
2005	$533\ 380 - 409\ 312 = 124\ 068$

Kebanyakan calon dapat menghitungnya dengan betul. Terdapat calon yang tidak menulis unit RM juta dalam jawapan mereka. Ini menyebabkan mereka kehilangan markah.

Soalan 8 (a)(ii) menghendaki calon memberikan rumusan pada jawapan (a)(i). Jawapan yang sepatutnya ialah eksport bersih bernilai positif dan semakin meningkat. Ini menunjukkan imbalan akaun dagangan mengalami lebihan dan semakin meningkat.

Soalan 8(b) menghendaki calon menghitung imbalan akaun semasa dari tahun 2003 hingga tahun 2005. Imbalan akaun semasa adalah seperti yang berikut:

Tahun	Imbalan akaun semasa = Eksport bersih + Akaun perkhidmatan + Pendapatan + Pindahan bersih (RM juta)
2003	$(397\ 969 - 300\ 207) - 15\ 300 - 22\ 537 - 9\ 300 = 50\ 625$
2004	56 512
2005	72 522

Kebanyakan calon dapat menghitung dengan betul. Terdapat juga calon yang tidak menggunakan rumus yang betul, maka jawapan calon juga salah.

Soalan 8(c) menghendaki calon memberikan dua faktor yang menyebabkan defisit dalam imbalan akaun perkhidmatan. Sebenarnya apa yang diperlukan dalam soalan ini ialah calon menyenaraikan mana-mana dua komponen yang menyebabkan defisit dalam imbalan akaun perkhidmatan. Komponen tersebut ialah:

- defisit dalam akaun insurans dan perkapalan
- defisit dalam akaun perkhidmatan lain, seperti bayaran pindahan, bayaran khidmat rundingan dan kepakaran asing, dan urusniaga kerajaan.

Pengajian Perniagaan (946/3)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah seramai 15,585 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 60.71%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	3.72	5.08	7.44	12.81	11.00	8.73	11.93	8.43	5.31	7.60	17.95

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, jawapan kebanyakan calon berada pada tahap yang lemah dan kurang memuaskan. Kebanyakan calon memberikan jawapan yang kurang tepat dan tidak mencapai tahap kefahaman yang dikehendaki. Hanya sebilangan kecil sahaja calon yang dapat menunjukkan tahap pemahaman yang sangat baik.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A

Soalan 1

Soalan ini terbahagi kepada 10 soalan esei pendek, iaitu soalan (a) hingga (j).

Soalan (a) menghendaki calon untuk menjelaskan dua peranan usahawan menurut pendekatan ekonomi dalam teori keusahawanan. Majoriti calon dapat memberikan fakta yang tepat, huraian yang munasabah, dan contoh yang sesuai. Walau bagaimanapun, terdapat calon yang memberikan jawapan berbentuk umum tentang peranan seseorang usahawan, seperti memberikan peluang pekerjaan, meningkatkan taraf hidup, dan sebagainya. Majoriti jawapan calon tertumpu kepada peranan usahawan sebagai mementingkan keuntungan dan sebagai orang tengah. Jawapan peranan seseorang usahawan sebagai menggabungkan faktor-faktor pengeluaran jarang diberikan oleh calon. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Usahawan sebagai orang tengah.

Usahawan merupakan seseorang yang peka kepada peluang-peluang keuntungan melalui proses pertukaran barangan atau perkhidmatan dan berupaya mengenal pasti pembekal dan pelanggan. Seseorang usahawan memperolehi faedah dan keuntungan kerana memudahkan urusan pertukaran barangan atau perkhidmatan antara pelanggan dengan peniaga.

2. Usahawan sebagai pemangkin kepada perubahan teknologi.
Inovasi merupakan teras keusahawanan, iaitu merangkumi proses, teknologi, dan produk baharu. Usahawan juga merupakan seseorang yang berinovatif dan berusaha untuk memperkenalkan dan mengembangkan teknologi baharu ataupun produk. Oleh hal yang demikian, seseorang usahawan ialah agen kepada perubahan dan pembangunan ekonomi.
3. Usahawan sebagai seorang yang menggabungkan faktor-faktor pengeluaran untuk menghasilkan dan menawarkan barangan atau perkhidmatan.
Usahawan juga merupakan agen ekonomi yang mengubah sumber menjadi barangan atau perkhidmatan yang dapat membawa perkembangan perusahaan.

Soalan (b) menghendaki calon untuk menghuraikan tiga ciri usahawan yang efektif berdasarkan Stephen Covey. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat. Mereka dapat menyatakan fakta yang tepat dan memberikan huraian yang sesuai terhadap fakta tersebut. Terdapat segelintir calon yang memberikan fakta yang betul namun huraian yang diberikan tidak relevan. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Proaktif, iaitu bertindak tanpa menunggu arahan atau berinisiatif
2. Bermatlamat, iaitu menetapkan sasaran atau objektif dan sentiasa mengingati matlamat kerana matlamat menentukan hala tuju
3. Berfikiran menang-menang, iaitu bekerjasama untuk berjaya bersama dan bukan untuk diri sendiri sahaja
4. Bersinergi, iaitu manusia bekerjasama secara kreatif untuk menghasilkan penyelesaian atau menjana alternatif baharu
5. Memahami dan kemudian difahami, iaitu memahami antara satu sama lain
6. Mengutamakan yang penting, iaitu mengetahui keutamaan atau kepentingan setiap tugas dan menyusun tugas mengikut keutamaan atau kepentingan
7. Tajamkan gergaji, iaitu memperkembangkan diri sendiri melalui peningkatan ilmu pengetahuan, peningkatan kemahiran, dan mengadakan pembaharuan kepada diri sendiri

Soalan (c) menghendaki calon untuk menghuraikan kepentingan tukaran asing dan guna tenaga terhadap ekonomi dalam perniagaan antarabangsa. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang baik terhadap soalan ini dan kebanyakan jawapan calon tertumpu kepada usaha meningkatkan pendapatan negara dan membuka ruang untuk aliran masuk mata wang asing ke dalam negara dalam bentuk tukaran asing. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

1. Tukaran asing
 - (a) Hasil eksport memberikan aliran masuk mata wang dan dapat meningkatkan nilai mata wang negara pengeksport
 - (b) Perniagaan antarabangsa meningkatkan imbalan pembayaran apabila penerima eksport dan pengaliran masuk modal melebihi bayaran import dan pengaliran keluar modal
2. Guna tenaga
 - (a) Membuka dan menambah peluang pekerjaan yang lebih banyak kepada penduduk tempatan
 - (b) Mengurangkan kadar pengangguran dan meningkatkan taraf hidup masyarakat

Soalan (d) menghendaki calon untuk memberikan takrif *penswastaan*, *nasionalisasi*, dan *globalisasi*. Ramai calon didapati memberikan maksud yang kurang tepat terhadap istilah-istilah tersebut, seperti memberikan takrif penswastaan sebagai agensi kerajaan ditukar atau dijadikan syarikat swasta. Kebanyakan calon juga memberikan takrif yang tidak relevan terhadap nasionalisasi, seperti nasionalisasi merupakan syarikat tempatan yang dimiliki oleh rakyat tempatan. Begitu juga dengan takrif terhadap globalisasi yang kurang tepat dan kurang jelas serta menjurus atau mirip kepada jawapan perniagaan antarabangsa dan syarikat multinasional. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

1. Penswastaan, iaitu agensi kerajaan atau bahagian tertentu yang dimiliki oleh kerajaan dijual atau dipindah milik kepada pelabur asing atau pelabur tempatan atau pelabur swasta
2. Nasionalisasi, iaitu tindakan sesebuah kerajaan mengambil alih pemilikan sesebuah firma asing dan menjadikan firma tersebut sebagai milik negara atau tindakan menjadikan sesebuah perniagaan asing sebagai perniagaan hak milik kerajaan
3. Globalisasi, iaitu suatu proses menjadikan ekonomi dunia menjadi satu ekonomi yang saling bergantung dan tidak bersaing antara satu sama lain atau berkonsepkan sejagat dan menyeluruh supaya produk dapat dipasarkan secara menyeluruh sehingga melampaui sempadan geografi dan budaya di seluruh dunia

Soalan (e) menghendaki calon untuk menghuraikan dua tahap perniagaan antarabangsa. Majoriti calon dapat menghuraikan dua tahap perniagaan antarabangsa dengan baik. Mereka dapat menyatakan fakta yang tepat dan mengemukakan huraian yang sesuai. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Domestik, iaitu perniagaan yang beroperasi dalam sesebuah negara
2. Antarabangsa, iaitu perniagaan yang melibatkan dua pihak atau pelbagai pihak antara sesebuah negara dengan negara lain atau perniagaan yang melibatkan negara luar
3. Multinational, iaitu subsidiari beroperasi sebagai entiti tersendiri di luar negara atau sesebuah syarikat yang membuka cawangan di negara asing
4. Global, iaitu melihat dunia sebagai pasaran tunggal atau suatu proses ekonomi dunia menjadi satu ekonomi yang saling bergantung dan tidak terasing lagi

Soalan (f) menghendaki calon untuk menjelaskan bagaimana Syarikat Hi Ace, iaitu sebuah syarikat pengeluar kasut sukan jenama tempatan boleh menceburi perniagaan antarabangsa melalui pelesenan dan kontrak pengeluaran. Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang baik. Hal ini demikian kerana calon beranggapan bahawa pelesenan itu merupakan suatu kebenaran untuk menjalankan perniagaan, iaitu dengan mengambil lesen perniagaan daripada pihak berkuasa tempatan di sesebuah negara. Selain itu, terdapat juga calon yang menjelaskan bahawa Syarikat Hi Ace itu diberikan hak untuk menjual atau memasarkan kasut sukan jenama terkemuka, seperti jenama Nike, Adidas, dan sebagainya. Bagi konsep kontrak pengeluaran pula, kebanyakan jawapan calon kurang tepat. Mereka menyatakan bahawa Syarikat Hi Ace diberikan kontrak untuk menjual atau memasarkan kasut syarikat terkemuka dunia yang lain dan bukan sebagai syarikat pengeluar kasut. Antara jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

1. Pelesenan
 - (a) Syarikat Hi Ace perlu membenarkan dan memberi hak kepada sebuah syarikat lain di luar negara untuk mengeluarkan atau memasarkan kasut sukannya.
 - (b) Syarikat di luar negara perlu membayar pampasan dalam bentuk royalti kepada Syarikat Hi Ace.

2. Kontrak pengeluaran

- (a) Syarikat Hi Ace menandatangani kontrak atau memberikan kebenaran kepada syarikat asing untuk mengeluarkan produk Syarikat Hi Ace (kasut sukan).
- (b) Kasut sukan akan diserahkan kepada Syarikat Hi Ace mengikut spesifikasi yang ditetapkan dalam kontrak.

Soalan (g) menghendaki calon untuk menghuraikan dua kesan kadar pertukaran mata wang asing dalam urusan perniagaan antarabangsa. Majoriti calon memberikan jawapan yang kurang tepat. Mereka mengemukakan jawapan yang menjurus kepentingan tukaran asing dalam perniagaan antarabangsa, seperti dalam soalan 1 (c) dan tidak responsif kepada kehendak soalan, iaitu kesan tukaran asing. Selain itu, jawapan calon didapati tidak menyatakan situasi yang memberikan kesan terhadap mata wang asing tersebut, seperti dalam keadaan kejatuhan atau kenaikan nilai mata wang, kadar tetap, atau kadar berubah yang boleh memberikan kesan kepada kadar pertukaran mata wang asing. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon adalah:

1. Apabila kadar pertukaran asing meningkat dan nilai ringgit turun (USD1=RM 3.80 kepada USD1=RM 4.30) ia akan menyebabkan eksport Malaysia meningkat kerana harga produk Malaysia menjadi lebih murah, manakala import Malaysia akan menurun kerana harga produk asing menjadi lebih mahal atau kos pengeluaran menjadi semakin mahal
2. Apabila kadar pertukaran asing turun dan nilai ringgit meningkat (USD1= RM 4.30 kepada USD1=RM 3.80) ia akan menyebabkan eksport Malaysia menurun kerana harga produk Malaysia menjadi lebih mahal, manakala import Malaysia akan meningkat kerana harga produk asing lebih murah atau kos pengeluaran menjadi semakin murah

Soalan (h) menghendaki calon untuk menghuraikan dua kaedah perlindungan perdagangan yang dapat melindungi industri baharu di Malaysia. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat di samping memberikan huraian yang bersesuaian terhadap kaedah perlindungan perdagangan yang dinyatakan. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon adalah:

1. Melalui tarif import, iaitu cukai yang dikenakan ke atas barang yang diimport menyebabkan harga barang yang diimport daripada sesebuah negara adalah lebih tinggi berbanding dengan barang keluaran tempatan. Secara tidak langsung, ia akan mengurangkan kuantiti barang yang diimport untuk melindungi industri baharu tempatan.
2. Kuota, iaitu bertujuan untuk mengehadkan jumlah kemasukan sesuatu produk dalam kuantiti tertentu dalam tempoh tertentu bagi mengelakkan penawaran keluaran yang berlebihan dalam negara dan membolehkan keluaran industri tempatan mendapat pasaran dan dapat meningkatkan daya saing.
3. Kerajaan membayar sejumlah wang subsidi eksport terus kepada pengeluar (pengeksporth) untuk mengurangkan bebannya kerana menjual produk baharu di pasaran antarabangsa bagi membolehkan produk ini bersaing dari aspek harga.
4. Embargo, iaitu sekatan perdagangan yang dikenakan oleh Malaysia ke atas negara lain, iaitu sama ada import atau eksport terhadap semua kategori produk.

Soalan (i) menghendaki calon untuk memberikan tiga jenis kesalahan rasuah mengikut seksyen dalam Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) 2009. Sebahagian besar calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat kerana keliru dengan jenis kesalahan rasuah, iaitu meminta dan menerima rasuah tetapi calon memberikan jawapan memberi dan menerima rasuah. Selain itu, terdapat segelintir calon yang menyatakan jawapan bagi kesalahan meminta dan menerima rasuah secara berasingan. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

1. Meminta atau menerima rasuah
2. Memberi suapan
3. Mengemukakan tuntutan palsu
4. Salah guna kuasa

Soalan (j) menghendaki calon untuk menghuraikan dua amalan beretika seseorang pengusaha restoran kepada pelanggan. Majoriti calon tidak dapat mengemukakan jawapan yang betul bagi soalan ini. Ramai calon didapati menyatakan kaedah beretika, seperti menyediakan makanan yang bersih dan selamat tanpa menyatakan bagaimana menyediakan makanan tersebut sebagai jawapannya. Kebanyakan jawapan calon juga didapati berulang-ulang. Contoh jawapan, “peniaga mestilah menyediakan makanan yang selamat dimakan. Oleh itu peniaga restoran perlu memastikan makanan yang disediakan bersih dan selamat.” Daripada aspek layanan pula, kebanyakan calon memberikan jawapan, iaitu “memberi layanan yang sopan”. Terdapat juga segelintir calon yang memberikan jawapan yang kurang jelas, seperti menyatakan “pengusaha restoran perlu menyediakan kemudahan kepada pelanggan” tanpa menyebut jenis kemudahan yang perlu disediakan. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Aspek makanan
Menyediakan pemilihan makanan yang berkualiti, seperti makanan yang mempunyai zat dan seimbang
2. Aspek layanan
Mesra pelanggan, sopan, adil atau tiada diskriminasi, dan perkhidmatan yang cepat
3. Aspek persekitaran atau kebersihan
Menyediakan kemudahan, seperti surau, tandas, wifi, parking, dan premis yang bersih
4. Aspek maklumat
Memberikan maklumat yang tepat dan benar tentang produk yang ditawarkan

BAHAGIAN B

Soalan 2

Soalan (a) menghendaki calon untuk menerangkan pihak-pihak yang berkepentingan kepada syarikat Nestle’ dan tanggungjawab sosial syarikat Nestle’ kepada pihak berkepentingan tersebut.

Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat. Antara jawapan yang diberikan oleh calon adalah menamakan pihak-pihak yang berkepentingan kepada syarikat Nestle’ dan diikuti dengan huraian yang tepat seterusnya menerangkan kaitan kes yang bersesuaian dengan pihak-pihak berkepentingan yang diberikan. Walau bagaimanapun, terdapat calon yang melakukan kesilapan dalam mengaitkan kajian kes dengan pihak berkepentingan pelanggan dan masyarakat. Mereka mengaitkan kes pihak berkepentingan pelanggan sebagai masyarakat, iaitu dengan menyatakan syarikat Nestle’ memberi sumbangan derma dan mengadakan pelbagai program untuk pelanggan, iaitu tanggungjawab sosial yang disenaraikan tersebut sebenarnya adalah untuk pihak masyarakat. Antara jawapan lain yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Pengguna atau pelanggan, iaitu pihak yang menggunakan produk yang dikeluarkan oleh syarikat Nestle’. Antara tanggung jawab sosial syarikat Nestle’ kepada pengguna atau pelanggan adalah menghasilkan produk yang halal bagi pengguna Islam. Syarikat Nestle’ juga telah menyediakan produk berkualiti, baik untuk kesihatan, lazat, dan berkhasiat melalui usaha penyelidikan dan pembangunan (R&D) yang dilaksanakan.

2. Masyarakat, iaitu satu komuniti atau masyarakat setempat atau rakyat di sesebuah negara yang perniagaan itu beroperasi. Syarikat Nestle' telah mengadakan kempen atau program bagi menggalakkan gaya hidup dan pemakanan sihat. Antara program yang telah dilaksanakan ialah Program Hari Sarapan Malaysia, Simposium Mengurus Diabetes, dan Program Nestle' *Healthy Kids*. Selain itu, syarikat Nestle' turut memberikan derma kepada badan-badan kebajikan.
3. Pekerja, iaitu kakitangan atau staf atau warga kerja yang berkhidmat dengan syarikat. Syarikat Nestle' telah memberikan biasiswa program ijazah kepada anak-anak warga kerja. Usaha tersebut selari dengan tujuan untuk membantu pendidikan 200 anak pekerja dan pesara. Selain itu, syarikat Nestle' juga menjaga kebajikan pekerja melalui Program Kesejahteraan Nestle untuk menggalakkan tabiat pemakanan dan gaya hidup sihat serta Pengurusan Tekanan Holistik yang bertujuan untuk mendidik pekerja mengurus tekanan. Syarikat Nestle' turut memberikan buah-buahan kepada pekerja, mengadakan pemeriksaan kesihatan dan ceramah kesihatan, kelas aerobik, dan sesi latihan kesedaran keselamatan untuk kesejahteraan warga kerja mereka.
4. Pembekal, iaitu pihak yang membekalkan bahan mentah kepada syarikat Nestle'. Melalui kajian kes yang diberikan dalam soalan, syarikat Nestle' telah memberikan bimbingan tentang penanaman padi dan memperkenalkan kaedah baru yang lebih menguntungkan pembekal.
5. Kumpulan pendesak, iaitu organisasi bukan bermotifkan untung yang ditubuhkan oleh individu atau sekumpulan individu bertujuan untuk memperjuangkan sesuatu isu yang mempunyai kepentingan terhadap masyarakat dan negara. Dalam kajian kes itu jelas dinyatakan bahawa syarikat Nestle' telah memberikan derma kepada badan kebajikan terpilih, seperti Rumah Nur Raudah di Kuala Lumpur, Persatuan Kanak-kanak Cacat Akal (Wisma Harapan) Selangor dan Wilayah Persekutuan, Persatuan Kanak-kanak Istimewa di Hulu Langat, Selangor dan badan kebajikan lain.

Soalan (b) menghendaki calon untuk menjelaskan peranan syarikat Nestle' terhadap alam sekitar. Majoriti calon gagal memberikan jawapan yang tepat. Antara kelemahan yang ketara dilakukan oleh calon ialah gagal memberikan peranan syarikat terhadap alam sekitar. Ini adalah kerana mereka menyatakan kaedah bagaimana syarikat memelihara alam sekitar, seperti amalan kitar semula, menanam pokok di sepanjang sungai, dan sebagainya tanpa mengaitkan peranan syarikat terhadap alam sekitar. Keadaan ini berlaku disebabkan oleh calon menyalin sepenuhnya frasa yang terdapat pada perenggan tiga dalam kajian kes. Hanya sebilangan kecil sahaja calon yang dapat memberikan jawapan yang baik. Antara jawapan yang boleh diberikan oleh calon adalah:

1. Mengurangkan penggunaan air melalui kaedah baru dalam penanaman padi oleh pembekal
2. Mengurangkan penggunaan tenaga dengan memberikan kesedaran kepada pekerja kilang untuk meningkatkan kecekapan operasi seterusnya memaksimumkan kecekapan penggunaan tenaga dengan mematikan peralatan apabila tidak digunakan
3. Mengelakkan pencemaran alam sekitar melalui amalan kitar semula atau penanaman pokok di sepanjang Sungai Kinabatangan
4. Mengurangkan gas rumah hijau melalui kaedah baru penanaman padi
5. Menjamin kelestarian persekitaran dalam jangka panjang, iaitu sentiasa kekal lama dan tidak pupus melalui penanaman pokok di sepanjang Sungai Kinabatangan
6. Memastikan persekitaran bebas daripada sebarang masalah pencemaran melalui amalan kitar semula atau mengurangkan pencemaran air daripada pemendapan dan sisa buangan pertanian

Soalan (c) menghendaki calon untuk memberikan empat kebaikan yang diperoleh syarikat Nestle' hasil daripada "berbuat baik kepada masyarakat". Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat bagi soalan ini. Antara contoh jawapan kurang tepat yang diberikan oleh calon adalah memberikan kaitan kes, seperti menghulurkan derma kepada badan kebajikan, mengadakan pelbagai program kemasyarakatan dan sebagainya. Hanya sebilangan kecil sahaja calon yang dapat memberikan jawapan yang tepat dan sesuai dengan keperluan soalan. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon adalah:

1. Membina hubungan yang berkekalan dengan masyarakat dan usaha ini akan dapat mendorong peningkatan permintaan produk syarikat Nestle'
2. Memudahkan syarikat Nestle' mendapatkan pembekal daripada masyarakat di negara ini contohnya melalui peladang kontrak
3. Mendapat pengiktirafan atau penganugerahan yang akan dapat meningkatkan imej syarikat Nestle'
4. Mudah untuk mendapatkan kerjasama daripada pelbagai pihak untuk menganjurkan pelbagai aktiviti
5. Merupakan satu kaedah untuk mempromosikan produk syarikat Nestle'

Soalan 3

Soalan (a) menghendaki calon untuk menjelaskan lima peranan seseorang usahawan kepada masyarakat tempatan. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat dan dengan memberikan yang bersesuaian tentang peranan seseorang usahawan. Antara peranan itu adalah mewujudkan peluang pekerjaan, meningkatkan taraf hidup, menjalankan tanggungjawab sosial, dan sebagainya. Walau bagaimanapun, terdapat segelintir calon yang tidak memberikan contoh yang relevan bagi setiap peranan yang diberikan. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon adalah:

1. Mewujudkan peluang pekerjaan
Perniagaan yang ditubuhkan oleh usahawan dapat membuka peluang pekerjaan kepada masyarakat kerana tenaga kerja diperlukan untuk menjalankan aktiviti perniagaan
2. Menambahkan pendapatan penduduk tempatan
Pendapatan masyarakat pada keseluruhannya akan meningkat apabila peluang pekerjaan diperoleh. Pertambahan pendapatan dapat meningkatkan taraf hidup masyarakat dan dapat mengisi keperluan hidup yang lebih selesa
3. Membangunkan industri sokongan
Perniagaan usahawan yang semakin berkembang memerlukan khidmat sokongan bagi memastikan operasi perniagaannya berjalan dengan lancar. Keadaan ini akan menjadi pemangkin untuk meningkatkan aktiviti perniagaan masyarakat dan seterusnya membolehkan taraf hidup mereka meningkat apabila Malaysia mencapai negara maju
4. Penggerak kepada ekonomi sihat
Kajian dan pembangunan (R&D) bagi membuat perubahan kepada produk sedia ada atau menghasilkan produk baharu untuk ditawarkan kepada masyarakat setempat dapat menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi yang baik. Persaingan antara peniaga adalah untuk menghasilkan produk yang berkualiti pada harga yang berpatutan.
5. Menjadi sumber inspirasi kepada masyarakat
Kejayaan yang dicapai oleh usahawan akan menjadi pendorong kepada usahawan lain untuk terus berusaha dengan gigih bagi memajukan perniagaan. Sikap usahawan tersebut akan dicontohi oleh golongan muda yang ingin menceburi bidang keusahawanan.

6. Menjalankan tanggungjawab sosial
Usahawan dapat membantu ibu-ibu tunggal, orang kurang upaya, dan yang miskin dengan menyumbang kekayaan yang dimilikinya kepada masyarakat dalam bentuk zakat, sedekah, biasiswa pengajian, atau wakaf. Sumbangan ini dapat membangunkan masyarakat dan secara tidak langsung membasmi kemiskinan.
7. Menggunakan sumber tempatan
Syarikat perniagaan usahawan perlu membeli bahan mentah untuk pengeluaran dan penghasilan produk. Bahan mentah yang digunakan dapat meningkatkan nilai kegiatan ekonomi masyarakat setempat melalui aktiviti hulu dan hilir yang dijalankan.
8. Mempelbagaikan pilihan produk
Usahawan perlu mengenal pasti kehendak dan keperluan masyarakat serta membekalkan produk tersebut. Usahawan juga perlu mencipta atau menghasilkan produk baharu atau mengubah suai produk sedia ada untuk memenuhi kehendak dan cita rasa pengguna.

Soalan (b) menghendaki calon untuk menjelaskan lima kepentingan rancangan perniagaan (RP). Majoriti calon tidak memberikan huraian yang lengkap tentang kepentingan RP. Sebagai contoh mereka menjawab RP “sebagai garis panduan”. Ayat ini didapati tergantung kerana memberikan maksud yang kurang jelas tentang RP sebagai garis panduan untuk apa dan kepada siapa? Ini menunjukkan bahawa jawapan yang diberikan oleh calon kurang jelas. Majoriti calon dapat mengemukakan contoh yang relevan berkaitan dengan kepentingan RP. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon adalah:

1. Sebagai garis panduan memulakan perniagaan
RP digunakan sebagai satu garis panduan untuk menentukan hala tuju perniagaan. RP juga menjelaskan visi, misi, matlamat, objektif, belanjawan, dan ramalan perniagaan. RP digunakan sebagai panduan untuk memahami skop tugas pengurus dan pekerja.
2. Sebagai alat kawalan segala aktiviti dilaksanakan mengikut perancangan
RP dapat digunakan sebagai alat untuk mengukur tahap pencapaian perniagaan atau prestasi. Selain itu, melalui RP juga sebarang penyelewengan dapat dikenal pasti dan tindakan pembetulan dapat diambil dengan segera.
3. Merancang penggunaan sumber dengan cekap
RP dapat membantu dalam proses perancangan penggunaan sumber-sumber, seperti kewangan, tenaga kerja, mesin, bahan, dan lain-lain dalam menjalankan operasi perniagaan. Perkara ini membolehkan organisasi mengambil langkah-langkah yang wajar untuk mengelakkan pembaziran sumber.
4. Menilai potensi, keunikan perniagaan, nilai komersial, teknologi, dan persaingan dalam perniagaan
Penilaian prestasi boleh dilakukan semasa dan selepas sesuatu aktiviti perniagaan dijalankan. RP dapat membantu perniagaan untuk menilai pelaburan yang mampu menjana keuntungan dan mengenal pasti sama ada matlamat perniagaan boleh dicapai atau sebaliknya.
5. Alat komunikasi kepada pihak berkepentingan
RP yang lengkap dengan maklumat perniagaan dapat meningkatkan keyakinan pihak-pihak yang berkepentingan, seperti pihak bank, pemegang saham, pembekal, dan lain-lain kepada perniagaan tersebut. RP juga boleh membantu pihak bank, institusi kewangan, dan pembekal untuk menilai viabiliti sesebuah perniagaan.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 2,228 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 73.01%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	4.44	6.37	5.25	12.25	18.49	17.82	8.39	2.20	2.69	2.56	19.52

RESPONS CALON

Komen am

Mutu jawapan calon secara keseluruhan adalah sederhana. Ini adalah kerana tahap kesukaran soalan adalah sederhana dan soalan yang disediakan mengikut sukatan pelajaran Perakaunan STPM. Soalan yang dikemukakan dapat mendiskriminasikan calon yang baik dengan calon yang lemah. Majoriti calon gagal menjawab dengan baik bagi soalan yang berbentuk kualitatif. Bagi soalan kuantitatif pula, terdapat segelintir calon tidak dapat menjawab dengan baik kerana faktor yang berikut:

- (1) Calon tidak memahami konsep belanjawan fleksibel.
- (2) Calon keliru dengan penyediaan lejar yang berkaitan dengan urus niaga yang diberi.
- (3) Calon tidak menggunakan formula yang betul bagi menjawab soalan analisis penyata kewangan.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan bagaimana faktor yang berikut dapat mempengaruhi belanjawan sesebuah perniagaan, iaitu (i) ekonomi, dan (ii) kelakuan dalam organisasi. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan baik. Jawapan calon lebih kepada perspektif mata pelajaran ekonomi. Calon sepatutnya menjelaskan bagaimana faktor ekonomi dan individu memberi kesan dalam proses penyediaan belanjawan. Jawapan yang sepatutnya ialah dari segi ekonomi, faktor yang mempengaruhi belanjawan ialah harga bahan mentah dan buruh, sumber ekonomi yang terhad, keadaan ekonomi yang stabil, dan mana-mana jawapan yang berkaitan. Dari segi kelakuan dalam organisasi pula, terdapat dua kelakuan individu yang mempengaruhi belanjawan, iaitu tahap penyertaan atau penglibatan semua peringkat (bawah ke atas) dan tiada penyertaan peringkat bawahan (atas ke bawah).

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menyediakan laporan prestasi belanjawan boleh ubah berserta ulasan bagi RFC pada 30 Jun 2015. Soalan ini dianggap sebagai soalan yang berada pada aras sederhana. Majoriti calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Namun begitu terdapat calon yang memberikan jawapan dengan membuat belanjawan pada harga jualan yang sama, membandingkan tahap kapasiti pengeluaran 70%, 80%, dan 90%, bukannya pada kapasiti pengeluaran 50,000 unit, menyediakan belanjawan kos pengeluaran bukannya laporan prestasi belanjawan, tidak membuat perbandingan antara yang sebenar dan belanjawan, dan memberikan ulasan yang tidak wajar pada setiap varians.

Jawapan:

Riyad Fried Chicken
Laporan Prestasi Belanjawan bagi bulan berakhir pada 30 Jun 2015.

	Belanjawan fleksibel (RM)	Sebenar (RM)	Varians
Kuantiti	50,000	50,000	0
Hasil jualan/perkhidmatan	295,000	310,000	15,000
Kos berubah:			
Bahan mentah	112,500	117,500	5,000(TM)
Buruh Langsung	40,000	30,000	10,000(TM)
Bahan tidak langsung	17,500	16,000	1,500(TM)
Belanja utiliti	10,000	12,500	2,500(TM)
Jumlah kos berubah	180,000	176,000	4,000(M)
Margin sumbangan	115,000	134,000	19,000(M)
Kos tetap:			
Belanja susut nilai kilang	3,750	3,750	Tidak berubah
Belanja susut nilai mesin dan peralatan	800	800	
Belanja insurans	500	500	
Belanja gaji pekerja pentadbiran	1,500	1,500	
Belanja pentadbiran	700	850	150(TM)
Jumlah kos tetap	7,250	7,400	150(TM)
Keuntungan	107,750	126,600	18,850(M)

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memberikan sebab mengapa muhibah perlu diambil kira dalam urusan niaga penilaian semula aset ketika persaraan rakan kongsi. Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang baik. Jawapan yang sepatutnya ialah muhibah perlu diambil kira untuk menentukan nilai aset sebenar perniagaan dan tuntutan rakan kongsi ke atas perniagaan itu.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan alasan yang munasabah masing-masing untuk mengekalkan dan tidak mengekalkan akaun muhibah dalam akaun perkongsian. Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat. Jawapan yang sepatutnya ialah muhibah perlu dikekalkan untuk

menunjukkan keadaan sebenar kewangan dan jika tidak mengekalkan akaun muhibah dalam akaun perkongsian maka ia tidak mematuhi prinsip keobjektifan.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan dua perbezaan antara ambilan dalam perkongsian dengan pembahagian dividen dalam syarikat. Walaupun soalan ini adalah soalan aras rendah namun majoriti calon tidak dapat menjawab dengan tepat. Calon tidak dapat membezakan antara konsep ambilan dengan dividen. Jawapan yang sepatutnya ialah perbezaan antara ambilan dengan dividen ialah ambilan akan mengurangkan modal manakala dividen merupakan agihan keuntungan dan ambilan dikenakan faedah manakala dividen dikenakan cukai.

Soalan bahagian (d)(i) menghendaki calon menyediakan akaun lebar yang berkaitan untuk merekod semua urusan niaga persaraan Chandra. Kebanyakan calon dapat menyediakan akaun yang dikehendaki sebagaimana dalam skema jawapan. Namun begitu terdapat juga calon yang menyediakan akaun yang lain yang juga ada kaitan tetapi tidak diperlukan dalam skema seperti akaun bank, akaun premis, akaun inventori, akaun muhibah dan akaun belum terima. Jawapan yang sepatutnya ialah calon hanya perlu menyediakan akaun penilaian semula dan akaun modal sahaja.

Soalan bahagian (d)(ii) menghendaki calon menyediakan penyata kedudukan kewangan Perkongsian AiBoc selepas persaraan Chandra. Majoriti calon dapat menyediakan penyata kedudukan kewangan yang betul kecuali item bank sahaja yang mana kebanyakan calon memberikan amaun yang salah.

Jawapan:

Penyata kedudukan kewangan perkongsian AiBoC Pada 1 Mei 2015

ASET: Premis	168,000	
Kenderaaan		101,800
Inventori		18,000
Akaun belum terima		15,000
Bank (30,200 + 30,000 – 30,000 – 2,000)	28,200	<u>331,000</u>
Akaun modal:		
Ainna		114,700
Bob		114,700
Pinjaman Chandra		26,100
Akaun belum bayar	75,500	<u>331,000</u>

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan dua batasan analisis nisbah. Kebanyakan calon menjawab dengan betul tetapi secara umum tanpa menghuraikannya. Jawapan yang sepatutnya ialah menggunakan maklumat kos yang lepas yang mana kos itu ialah,

- (i) kos sejarah kerana ia tidak mempamerkan keadaan realiti semasa, dan
- (ii) kepelbagaian penggunaan kaedah perakaunan akan mengakibatkan perbezaan yang kadang-kadang agak ketara justeru keputusan perbandingan analisis tidak setara.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan dua asas yang boleh digunakan dalam kaedah analisis perbandingan penyata kewangan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan calon lebih menjurus kepada kaedah analisis mendatar dan kaedah analisis menegak sahaja. Jawapan yang sepatutnya ialah intra, iaitu perbandingan dalam organisasi seperti analisis menegak dan mendatar dan inter, iaitu perbandingan dalam industri yang mempunyai portfolio yang sama.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menghitung nisbah semasa, nisbah cepat, pusing ganti inventori, nisbah hutang atas aset, perolehan sesaham, dan pulangan atas aset bagi Syarikat Ezi Sahak Berhad. Majoriti calon dapat menjawab soalan ini dengan baik dan tepat.

Jawapan:

Nisbah	2014	2013
Nisbah semasa	3.84:1	2.64:1
Nisbah cepat	1.71:1	1.27:1
Pusing ganti inventori	3.95 kali	5 kali
Nisbah hutang atas aset	0.20:1	0.21:1
Perolehan sesaham	RM0.73 sesaham	RM0.70 sesaham

KERTAS 948/5 (PENGAPLIKASIAN PERAKAUNAN)

Komen am

Mutu jawapan calon secara keseluruhan adalah sederhana.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a)(i) menghendaki calon menyatakan langkah yang diperlukan untuk memasukkan data urus niaga ke dalam sistem perakaunan berkomputer berdasarkan paparan pada halaman 2, (ii) menghendaki calon menyatakan data urus niaga yang dimasukkan berdasarkan dokumen sumber yang disediakan mengikut langkah yang diberi di (a)(i). Kebanyakan calon gagal menjawab dengan baik. Ini adalah kerana calon kurang membuat latihan dengan menggunakan perisian secara amali. Calon sepatutnya menyatakan langkah-langkah yang bermula dari tekan pantas, pilih master akaun, pilih kelompok, masukkan tarikh, masukkan nombor akaun, masukkan nombor rujukan, masukkan amaun dan akhir sekali tekan butang simpan. Bagi jawapan (a)(ii) langkah-langkah yang dinyatakan di (a)(i) perlu diaplikasi berdasarkan kepada dokumen yang diberi.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon membina kod akaun bagi akaun yang disenaraikan. Soalan ini dianggap sebagai pada aras yang mudah. Namun begitu majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat. Ini adalah kerana calon tidak membuat latihan pada perisian perakaunan.

Jawapan:

5000/000	Jualan
6010/000	Belian
1050/000	Pendapatan tertahan
1000/000	Modal
9010/000	Belanja Sewa
2000/000	Peralatan pejabat
3000/A01	Penghutang – Aca Serbaneka Sdn Bhd
4000/A01	Pemiutang – Adoro Sdn Bhd
9020/000	Belanja Gaji
3010/000	Bank
3020/000	Inventori (Kunci kira-kira)
6000/000	Inventori awal (Penyata pendapatan)
6030/000	Inventori akhir (Penyata pendapatan)
2000/P01	Susut nilai terkumpul peralatan

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyediakan belanjawan yang berikut bagi suku tahun pertama 2014, (i) belanjawan jualan, (ii) belanjawan pengeluaran, (iii) belanjawan belian bahan langsung, (iv) belanjawan buruh langsung, (v) belanjawan overhead, (vi) jadual kutipan tunai. Bagi soalan ini, tidak semua calon dapat memberikan jawapan yang baik dan tepat. Ini adalah kerana kebanyakan calon tidak memahami konsep dan tidak mengetahui format yang perlu digunakan untuk menjawab soalan belanjawan.

Jawapan:

(i) Belanjawan Jualan

Syarikat Panamanik
Belanjawan Jualan
Bagi tempoh berakhir 31 Mac 2014

	Januari	Februari	Mac	Jumlah
Unit jualan	39,000	97,500	48,750	185,250
(x) harga jualan	RM520			RM520
Jumlah jualan	RM 20,280,000	RM50,700,000	RM25,350,000	RM96,330,000

(ii) Belanjawan pengeluaran

Syarikat Panamanik
Belanjawan Pengeluaran
Bagi tempoh berakhir 31 Mac 2014

	Januari	Februari	Mac	Jumlah
Unit jualan	39,000	97,500	48,750	185,250
(+) Inventori akhir	8,450	9,750	13,000	13,000
Jumlah diperlukan	47,450	107,250	61,750	198,250
(-) Inventori awal	0	8,450	9,750	0
Unit pengeluaran	47,450	98,800	52,000	198,250

(iii) Belanjawan belian bahan mentah langsung

Syarikat Panamanik
Belanjawan belian bahan mentah langsung
Bagi tempoh berakhir 31 Mac 2014

	Januari	Februari	Mac	Jumlah
Unit pengeluaran	47,450	98,800	52,000	198,250
(x) bahan seunit	3			3
Pengeluaran diperlukan	142,350	296,400	156,000	594,750
(+) Inventori akhir (30% × (97,500 × 3)) (30% × (48,750 × 3)) (30% × (58,500 × 3))	87,750	43,875	52,650	52,650
Jumlah diperlukan	230,100	340,275	208,650	647,400
(--) Inventori awal	42,705	87,750	43,875	42,705
Unit belian	187,395	252,525	164,775	604,695
(x) kos seunit bahan	RM52			RM52
Kos belian	RM9,744,540	RM13,131,300	RM8,568,300	RM31,444,140

(iv) Belanjawan buruh langsung

Syarikat Panamanik
Belanjawan buruh langsung
Bagi tempoh berakhir 31 Mac 2014

	Januari	Februari	Mac	Jumlah
Unit pengeluaran	47,450	98,800	52,000	198,250
(x) jam seunit	5			5
Jam diperlukan	237,250	494,000	260,000	991,250
(x) kadar sejam	RM3.50			RM3.50
Jumlah kos	RM830,375	RM1,729,000	RM910,000	RM3,469,375

(v) Belanjawan overhed

Syarikat Panamanik
Belanjawan overhed
Bagi tempoh berakhir 31 Mac 2014

	Januari	Februari	Mac	Jumlah
Jam buruh langsung	237,250	494,000	260,000	991,250
(x) kadar OH berubah	RM7.80			RM7.80
Kos OH Berubah	RM1,850,550	RM3,853,200	RM2,028,000	RM7,731,750
(+) OH tetap	RM650,000	RM650,000	RM650,000	RM1,950,000
Jumlah overhed	RM2,500,550	RM4,503,200	RM2,768,000	RM9,681,750

(vi) Jadual kutipan tunai

Syarikat Panamanik
Jadual kutipan tunai
Bagi tempoh berakhir 31 Mac 2014

	Januari	Februari	Mac
Bulan pertama:			
- 85% × RM 20,280,000	17,238,000		
- 85% × RM 50,700,000		43,095,000	
- 85% × RM25,350,000			21,547,500
Bulan kedua:			
- 15% × (35750 x RM520)	2,788,500		
- 15% × RM 20,280,000		3,042,000	
- 15% × RM 50,700,000			7,605,000
Jumlah tunai sedia ada	20,026,500	46,137,000	29,152,500

Mathematics (M) (950/3)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 1,079. The percentage of candidates who obtained a full pass was 71.18%.

The achievement of candidates according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	4.73	7.14	7.88	10.84	13.90	11.77	14.92	2.22	4.17	1.76	20.67

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

The performance of the candidates showed that the candidates have a wide range of mathematical ability. The answers presented by good candidates showed that they have full understanding of mathematical concepts. They showed systematic analysis of the problems and good planning in their answers. However there is significant difference in the quality of scripts produced by different centres.

Some candidates did not present their answer in an organised manner. All candidates answered.

Comments on individual questions

Question 1

The performance of the candidates was poor. Most candidates failed to read the question carefully and missed to take into account the contribution made.

Answers: (a) RM 124.28; (b) RM 95.42

Question 2

There are different performances among centres. Many candidates could not differentiate between the consumer's and producer's surplus curves. Not many candidates interpreted the consumer's surplus correctly.

Answers: (b) RM 125

Question 3

Candidates were unable to formulate the standard linear programming problem correctly. Most candidates failed to provide a clear response to the quantitative question in part (c).

Answers: (b) $x = 0, y = 50, z = 7$

Question 4

The candidates did quite well in this question. With the activity on node network given partly, most of the candidates were able to complete the network with all the preceding activities, EST, LST, EFT, LFT, total float, critical activities and minimum completion time, and score full marks. Some candidates failed to provide working for the answer produced.

Answers: (a) $x = 4, y = 12, z = 4$; (b) $B - E - G - I$

Question 5

The performance of the candidates was good. Candidates understand that the question that it is required them to calculate the optimal order quantity, reorder point and the number of orders, but a majority of them did not consider the effective lead time. Some candidates made careless mistakes when applying the formulae for the annual total cost.

Answers: (a) 320 cases; (b) 128 cases; (c) RM 128 640

Question 6

The performance of the candidates was good. Some candidates failed to keep track the list of strategies after the deletion of row and column.

Answers: (a) $\begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 4 & -3 \end{bmatrix}$; (b) Strategy I; (c) Strategy III

Question 7

This working was well presented by the candidates. Candidates could perform the integration but forgot to write the solution in a proper form of improper integration. Candidates also failed to suggest the sufficient condition for the maximum profit.

Answers: (a) $R(q) = 100q - 8q^2, C(q) = \frac{q^3}{3} - 14q^2 + 111q + 10$;
(b) $P(q) = -\frac{q^3}{3} + 6q^2 - 11q - 10, 11$ units;
(c) $q = 1, 11$

Question 8

The performance of candidates was good. Some candidates were successfully got the expression for player B 's expected gain for each of player A 's strategy and correctly drew all the relevant lines but failed to choose a correct point from the enveloped produced. Some candidates failed to interpret the value of the game.

Answers: (a) Player A – strategy IV, player B – strategy I; (c) $\left[\frac{2}{3}, \frac{1}{3}\right], -\frac{8}{3}$

Mathematics (T) (954/3)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 6,946. The percentage of the candidates who obtained a full pass was 67.67%.

The achievement of the candidates according to grades is as follows.

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	9.62	8.87	10.24	11.65	10.93	7.79	8.57	5.45	5.77	4.77	16.34

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

Question 1, 3 and 6 were well answered by most candidates. Presentation of answers for question 6 was the best. Many candidates are weak in probability and most cannot answer question 4.

High achievers did not face much difficulty in answering and presenting their answers well. Their workings were systematic, well organised and they were able to obtain accurate answers, some even gave answers that are almost the same as those in the marking scheme.

The average candidates could not answer well questions which involved understanding of mathematical concepts and some that require indirect applications of knowledge. They are only good in answering quantitative questions (question 3, some parts of question 5, question 6, question 7, and some parts of question 8).

The weaker candidates were weak in many aspects. They seemed to have poor understanding of the questions. They made careless mistakes, have poor understanding of concepts, used wrong formulae and their answers were not well presented. Some merely wrote superficial responses in question 1, 3, and 6.

Majority of the candidates did not give the correct answers for questions on concepts and definitions, especially in question 5: “significance level” and “critical region”, and question 8: “relationship between confidence interval and hypothesis testing”.

Comments on individual questions

Question 1

Many candidates used 'chopping method' to find Q_1 and Q_3 and only managed to get 4 marks. Some used lower boundary and upper boundary as their whiskers and some used inappropriate scale to draw the box plot and the fences were not indicated in the diagram. Those who were able to find the outliers, but some of them failed to draw it on the box-plot. Some did not even bother to indicate the outliers in the box-plot.

Answers: (a) $Q_2 = 70$, $Q_1 = 45$, $Q_3 = 81$, $IQR = 36$; (b) Inner range = $[-9, 135]$
(c) Box with Q_s on correct scale, Whisker from 40 to 108.

Question 2

Candidates are weak in probability. Therefore, only good and moderate students, answered question 2(a) well. For question 2(b) most could not identify it as conditional probability so they did not solve part (b) completely. Their working stopped until the intersection of two events.

Some used wrong concept, which is binomial distribution to solve this question.

Answers: (a) $131/132$ (b) $25/917$.

Question 3

Many candidates were able to find the probability distribution of random variable.

However, some could not differentiate between 'PDF' and 'CDF' and some were not alert that the total probability should be 1.

A majority of the candidates lost one mark for not stating the random variable X which represents the number of car accidents at a particular junction in a day. Some candidates used the wrong formula to find $E(X)$ and some divided the $E(X)$ by total probability for mean.

Answers: (a) X is the number of car accidents at the junction in a day.

x	0	1	2	3	4
$P(X=x)$	0.40	0.30	0.15	0.10	0.05

(b) $\mu = 1.1$

Question 4

As candidates were very weak in probability, their performance was poor. Some did not even understand what was required in the question. Many candidates did not know how to solve the problem involving modulus correctly. Some candidates included continuity correction in their working. There were some candidates who could perform standardisation using the correct parameters of sample proportion distribution, but mostly were not able to get the correct values of z corresponding to the cumulative values of 0.9815. Most candidates were not able to show 0.9875 in their working.

Answer: 0.0491

Question 5

Most candidates were unable to define the significance level and critical region correctly. However, many were able to carry out the standard procedure in hypothesis testing, even though some did not use the unbiased estimate of the population standard deviation. Some used untallied units for μ and σ in standardisation like $\frac{0.998 - 1}{\frac{16}{\sqrt{200}}}$.

A few candidates failed to make a proper conclusion that is they did not mention sufficient/enough evidence. Some used $n = 200$ instead of 199 to find unbiased variance but did not justify by the statement of n is large or using CLT.

Answer: Significance level: the probability of rejecting H_0 when H_0 is true.

Critical region: the set of values that leads to the rejection of H_0 ;

There is enough evidence that the mean mass of all packets of sugar is less than 1kg at 5% sig level.

Question 6

The most popular question where even the average candidates could solve this question mechanically. Quite a handful reversed the statement of null and alternative hypothesis and weaker candidates did not even state the hypothesis. Many candidates wrote the conclusion without the keyword ‘**enough evidence**’ or ‘**at 5% significance level**’.

Answer: $-1.7633 < -1.645$; We have sufficient evidence to conclude that there is an association between the breed of goats and milk yield at 5% significance level.

Question 7

Not a popular choice because probability is not a favourite topic. However, those who answered this question scored high mark. However, some failed to solve $a(ii)$ as they did not interpret the question correctly. Some candidates used the same symbol X for $a(i)$ and $a(ii)$ even though they mean different random variables.

For part (b), most candidates used normal approximation correctly, but some calculated $P(X=12)$, $P(X=13)$ and so on separately without adding to find $P(12 \leq X \leq 15)$. Most candidates cannot justify the approximation using $np > 5$ and $nq > 5$.

Answers: (a) (i) 0.20233 (ii) 0.90874 (b) 0.4107; $np \geq 5$ and $nq \geq 5$

Question 8

Many candidates did not write the word unbiased or the symbol $\hat{\sigma}^2$ and some used the wrong formula to find unbiased variance. Almost none of the candidates seem to be able to explain the confidence interval could be applied to infer the result of a two-tailed hypothesis test on the mean diameter of the rods. The common mistake is candidates could give complete conclusion but did not state the key word 'enough evidence' or percentage of significance level as in Question 5 and 6. The answers given, showed candidates' lack of understanding of confidence interval and two-tailed hypothesis test.

Answers: (a) 0.521, 0.0016051

(b) (0.5131, 0.5289); The result can be used for two-tailed test at a significance level of 5% or $\alpha = 0.05$.

If a value of parameter lies outside the 95% confidence interval, for μ , then there is sufficient evidence to reject the null hypothesis.

(c) There is not enough evidence to reject $\mu = 0.512\text{cm}$ at $\alpha = 0.01$

Information and Communications Technology (958/3)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 425. The percentage of candidates who obtained a full pass was 76.69%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	7.29	4.00	1.88	7.76	6.82	11.29	11.53	11.06	9.65	5.41	23.29

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

The questions were from the topics of understanding database, analysis and systems design. As such, the questions varied and were well distributed. However, the answers given by most candidates were general and lacked depth. Most candidates scored well in the technical questions such as E-R diagram and SQL statement but they made mistakes, therefore their answers were incomplete. Most candidates could not give an indepth explanation on the definition.

Comments on individual questions

Question 1

This question expected the candidates to derive the context diagram. The question was a straightforward question and if candidates understood the concept of context diagram, candidates would be able to answer the question. For this question, however their answers were not according to the context diagram format. Some candidates gave their answers in DFD format, did not provide the data flow, thus they lose marks.

Question 2

This question required the candidates to understand the concept of structured design, give the benefits of structured design and draw structured chart for the Candidates Registration System. Most candidates gave very general answers and most of them did not understand the concept of structured design. Some candidates chose not to answer the question.

Question 3

This question required the understanding of characteristics of data. Candidates were able to give various answers and showed their ability to understand the characteristics of data. In general, most candidates were able to answer the question.

Question 4

This question required the candidates to explain the concepts of database, database system, data independence and DBMS. Many candidates failed to define the terms. Many candidates confused the relationship between DBMS and database as well as the relationship between the database system and DBMS.

Question 5

This question expected the candidates to write a relational schema and indicate the primary key of each entity. Many candidates were able to answer the question but some candidates confused what a relational schema was.

Question 6

This question required the knowledge about the planning phase, the understanding of the activities involved in planning phase, the importance of planning phase, the feasibility study of a planning phase which involved the technical feasibility and the consequences should the planning phase was not performed properly. Many candidates were not able to answer this question and their answers were in general not related to the planning phase in system development phase.

Question 7

This question expected the candidates to write SQL statements based on the relational schema given. Many candidates could answer this question well.

Physics (960/3)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 2,980. The percentage of candidates who obtained a full pass was 60.23%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	11.14	5.13	5.10	5.97	13.26	8.12	11.51	5.27	6.17	4.46	23.86

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	C	6	C	11	D
2	B	7	A	12	D
3	C	8	D	13	A
4	A	9	C	14	B
5	A	10	B	15	D

General comments

The mean score was 7.38 and the standard deviation of the scores was 2.81. More than 70% candidates answered questions 1 and 14 correctly. Question 2, 11, and 12 were very difficult for the candidates with less than 30% candidates answered these questions correctly. The rest of the answers fell in the medium range with 30% to 70% candidates obtained correct answers.

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

Generally, the candidates showed great ability when attempting questions that required numerical presentation. Most candidates were able to show the working clearly without omission and the values of constant provided were used correctly. Meanwhile, candidates showed low capability in answering questions

that required explanation or description. Still, quite a number of candidates were also unaware of the importance of giving the answers to the correct significant figures even though they performed well in calculations. Early rounding off of value in the intermediate stages of the calculation led to a disastrous discrepancy in the final answer. The overall performance of candidates was average with a mean of 23.58 and a standard deviation of 10.05.

Comments on individual questions

Question 16

In part (a), most candidates were able to determine the beat frequency but they did not get the full mark because they gave the answer with only one significant figure.

In part (b)(i), most candidates were able to determine the speed of the wave using the formula $v = f\lambda$ with the correct substitution of wavelength $\lambda = 2L$. However, some candidates did not get the full mark because they gave the answer with more than four significant figures, which was not accepted.

In part (b)(ii), most candidates knew that the frequency increases when the tension of the string increases. However, many candidates failed to give the correct reason for the increase of frequency that requires them to give $f\lambda = \sqrt{\frac{T}{\mu}}$ and understand that the wavelength remains unchanged because the note produced is still fundamental.

Answers: (a) 2.0 Hz; (b)(i) 311 m s⁻¹

Question 17

In part (a), most candidates were able to state that the principle to explain diffraction was Huygen's principle. Some candidates gave the wrong spelling which was not acceptable.

In part (b)(i), majority of the candidates were able to write the correct equations $d \sin \theta = n\lambda$ to solve the problem. However, some of them failed to find out the value of $d = \frac{1}{N}$.

In part (b)(ii), most candidates knew how to start with the equation $\frac{n\lambda}{d} \leq 1$ to determine the number of maximum produced. However, most of them failed to take into account of the main interference that gave the maximum for the diffraction grating equal to 13. Some candidates lost mark for wrongly stated the number of maximum as 6. Most candidates including were confused about the number of maximum as the number of maximum order. It was evident that many candidates did not have sufficient understanding of the grating equation.

Answers: (b)(i) 17°, (b)(ii) 13

Question 18

In part (a)(i), most candidates knew the general expression to represent the motion of simple harmonic motion and were able to substitute the correct value for the variables involved. However, some candidates

did not realise that they should be looking for the phase difference ϕ . Candidates, who calculated the phase difference, wrongly wrote as $\phi = \frac{\pi}{6}$ which was not acceptable. Quite a number of candidates wrote the progressive wave equation instead of simple harmonic equation.

In part (b)(i), many candidates were able to perform the calculation using the formula $T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$ correctly.

In part (b)(ii), most candidates were able to determine the speed using the expression $v = \omega \sqrt{A^2 - x^2}$ with the correct substitutions. Some candidates showed weakness in conversions of units when they presented their final answers.

In part (b)(iii), most candidates were able to determine the kinetic energy using the expression $K = \frac{1}{2}m\omega^2(A^2 - x^2)$ with the correct substitutions. However, some candidates did not change the values of A and x into SI unit, hence the wrong answer was obtained. Candidates who did not read the question carefully wrongly substituted in the value of speed from (b)(ii). Weakness in conversions of units was apparent in this question.

In part (c)(i), only a handful of candidates were able to give the complete answer to describe the changes in motion of the mass. The changes of the mass where the system experience friction/damping, the amplitudes of the oscillation become less and less with time and eventually the motions stops. Many of the candidates only scored marks for giving the first two answers. Many of the candidates did not further mention the decrease of amplitude with time and causing the mass to finally stop oscillating.

In part (c)(ii), most candidates explained on resonance instead of giving a reason for their answer. Only some candidates were able to explain correctly that while a system is in resonance, the amplitude of the oscillation would remain unchanged and hence damped oscillation should not occur because there was no net loss of energy.

Answers: (b)(i) 0.291 s, (b)(ii) 1.18 m s⁻¹, (b)(iii) 0.416 J

Question 19

In part (a)(i), many candidates drew the ray diagram for mirrors or those who drew the diagram correct failed to label the arrow in the ray diagram. Was a surprise that majority of the candidates faced some difficulty with the ray diagram. Quite a number of candidates scored zero mark because they drew rays without arrows. Some candidates did not pay attention to the object distance and the focal length in their drawings although they drew accurate drawing according to scale was not required. As a result of this, a magnified real image was produced in the sketch.

In part (a)(ii), most candidates were able to give the correct formula $\frac{1}{f} = \frac{1}{u} + \frac{1}{v}$ with the correct substitution to calculate the position of the image. Nearly all the candidates scored full mark in this question.

In part (a)(iii), most candidates knew the formula of magnification $M = \frac{v}{u}$. Majority of candidates were able to calculate magnification correctly but some candidates left the answer in negative value hence they lost one mark on the final answer.

In part (a)(iv), most candidates were able to state the correct characteristic of the image that was formed even though some of them did not get the right ray diagram in (a)(i).

In part (b)(i), most candidates knew that the focal length f for a convex mirror is $\frac{r}{2}$. Majority of the candidates were able to write down the formula but quite a number of the candidates had confusion over the sign convention.

In part (b)(ii), most candidates performed well. They knew that they had to use the formula of magnification in determining the height of the image. However, there were candidates who were confused with the ratio size of image to size of object with the ratio of v to u .

In part (c)(i), most candidates were able to state that a converging lens is used to form a real image on the wall.

In part (c)(ii), most candidates were unable to relate $u + v = 200$ which was needed to solve the problem. Many candidates tried to use the thin lens formula but failed in attaining the answer. Not many candidates were able to attain the answer by using ratio of the image distance to the object distance and sum of their distances to 200 cm.

Answers: (a)(ii) 10.1 cm, (a)(iii) 0.337; (b)(i) 8.57 cm behind the mirror (b)(ii) 5.71 cm; (c)(ii) 66.7 cm

Question 20

In part (a)(i), almost candidates stated the Bohr's postulates instead of describing the Bohr atomic model. Many of them missed out the keyword "circular" when they described the electron orbiting around the nucleus.

In part (a)(ii), very few candidates were able to explain that Bohr model does not work for atom with more than one electron. A few candidates managed to score one mark but no candidates scored full mark in this question.

In part (b)(i), many candidates were able to sketch and labelled the energy-level diagram for the three lowest energy states for the hydrogen atom. However, some drew the transition diagram, which was not acceptable. Candidates who sketch the energy diagram without paying attention to meaningful separation between the energy levels lost one mark. No mark was awarded to diagrams without the values of the three energy levels.

In part (b)(ii), most candidates were able to determine the wavelength of photon emitted when an excited hydrogen atom at $n = 3$ returns to the ground level. Some candidates made the mistake of not converting the energy from eV to Joules.

In part (b)(iii), most candidates were able to calculate the wavelength of a photon, which was able to ionize the hydrogen atom at ground state. Again, some candidates did not convert eV to Joules.

In part (c), most candidates were able to state at least two series of line spectrums obtainable from the hydrogen atom and correctly stated which one is visible.

Answers: (b)(ii) 1.03×10^{-7} m, (b)(iii) 9.14×10^{-8} m

PAPER 960/5 (WRITTEN PRACTICAL TEST)

Question 1

In part (a), most candidates were able to state the change in energy that takes place when the projectile is launched. The answer was elastic potential energy of the spring to kinetic energy of the ball bearing.

In part (b), most candidates were able to compute $\sin 2\theta$ where θ is the launch angle in degrees. A few candidates got it wrong as they probably used the mode radian in their calculator.

In part (c), most candidates were able to plot a graph of R against $\sin 2\theta$ correctly with correct size, units and accuracy.

In part (d), most candidates were able to calculate the gradient with triangle size covering more than $\frac{1}{2}$ of the graph paper but did not get the full mark because the candidates did not give any unit to the answer.

In part (e)(i), the candidates should have determined the velocity of the projectile using the gradient obtained but most of them calculated by substituting values of θ and its corresponding R to solve for the velocity u .

In part (e)(ii), only a few candidates were able to give the answer air friction as the reason why the value of u in (e)(i) is smaller than the actual launched velocity and therefore smaller R .

In part (f), many candidates were not able to solve for the force constant k of the spring with the information from (e)(i) and formula $\frac{1}{2}kx^2 = \frac{1}{2}mv^2$.

In part (g), surprisingly, very few candidates were able to suggest some reasonable method to determine the landing position of the ball bearing. For example, putting a wet paint of the bearing before launching it.

Answers: (d) 200 cm; (e)(i) 4.43 m s⁻¹; (f) 4.91 × 10³ N m⁻¹

Question 2

In part (a), most candidates were not able to give reasons why a milliammeter was used in the experiments. The answers were, milliammeter has low current and more accurate readings.

In part (b), most candidates also were not able to state functions of the resistor R used in the experiments. The answers were, to decrease the discharging current, to protect the milliammeter and to increase the discharging time.

In part (c)(i), most candidates were able to label the initial discharging current I_0 from the plotted graph, and read it correctly to the smallest half box.

In part (c)(ii), most candidates were able to calculate the value of I at $t = \tau$ and indicated it on the graph.

In part (c)(iii), most candidates were able to determine the value of τ from the graph.

In part (d), many candidates did not know the formula $\tau = RC$ to determine the capacitance.

In part (e)(i) and (ii), most candidates were able to give at least one of the two possible errors that were asked and gave a reasonable suggestion to overcome the error.

Answers: (c) (i) 0.92 mA, (ii) 0.339 mA, (iii) 16.5 s; (d) 2538 μF

Question 3

In part (a), most candidates were not able to suggest a method to detect the resonance, which the candidates, should change the length of the air column until a distinctively loud sound was heard.

In part (b), most candidates were able to calculate the gradient but were not able to calculate the speed of sound from the gradient and the given expression $f = \frac{2n-1}{4l}v$.

In part (c), about half candidates were able to state reasons why the given graph is not the best straight line graph.

In part (d), most candidates were able to redraw the best straight line for the points plotted on the graph.

In part (e)(i) and (ii), only a few candidates recognized the reason why the best straight line graph did not pass the origin because there exists end error or end correction.

In part (f), very few candidates realised that to make the resonance louder was to increase the loudness of the speaker or use a tube with bigger cross-sectional area.

In part (g), nearly all the candidates were not able to give any reasonable answer if a lower frequency was used.

In part (h), none of the candidates were able to suggest an alternative method to determine the velocity of sound by using the same apparatus. The candidates did not know how to manipulate the variable of the experiment that was fixed the length l and varies the frequency f .

Answer: (b) 340 m s^{-1}

Chemistry (962/3)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 6,496. The percentage of candidates who obtained a full pass was 70.85%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	4.79	5.42	4.79	6.23	12.84	11.07	13.92	4.76	2.32	4.71	29.16

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	C	6	D	11	B
2	A	7	A	12	B
3	D	8	D	13	C
4	B	9	C	14	A
5	D	10	B	15	C

General comments

The mean score was 8.14 with a standard deviation of 3.12. The performances of the candidates were good. Questions 2 and 12 were easy for the candidates with 73.2% and 74.7% of candidates obtained correct answers respectively. There were no difficult questions.

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

The mean score was 13.48 out of the full mark of 45, with a standard deviation of 9.56.

Comments on individual questions

Question 16

In part (a), most candidates were unable to write the IUPAC name of isoamyl acetate correctly. They wrote IUPAC name for isoamyl acetate as 3-methylbutyl ethanoate.

In part (b), many candidates were able to give a three-steps synthesis of isoamyl acetate correctly. They were able to write the structural formula of ethene, and to convert it to ethanol, ethanoic acid and finally to isoamyl acetate. But many of them failed to give the correct reagents and reaction conditions for the synthesis of isoamyl acetate from ethene. Specifically, concentrated H_2SO_4 for esterification of ethanoic acid, and heat for hydration of ethene, oxidation of ethanol and esterification.

In part (c), most candidates were able to draw the structure of $\text{C}_5\text{H}_{12}\text{O}$ formed from the reduction of isoamyl acetate. Most of them were able to state the reducing agent used in the reduction as LiAlH_4 .

Question 17

In part (a), many candidates did not give the correct definition of either 'peptide linkage' or a 'dipeptide'.

In part (b) and (c), most candidates were able to draw the zwitterion structure of dipeptide and amino acids. In this part, many candidates could not relate the structure of aspartic acids at pH 6 and also as a zwitterion.

In part (d), many of the candidates were having difficulty in the functional group manipulation, thus they could not give the correct scheme for the preparation of aspartame. Most of candidates were able to identify the correct amino acids needed to prepare aspartame but failed to write the correct reaction conditions for the preparation of aspartame, namely 'concentrated H_2SO_4 ' for the esterification of phenylalanine and 'heat' for the formation of the dipeptide.

Question 18

This was not at all popular question.

In part (a), most candidates could give the type of isomerism shown by cycloalkane but failed to draw and label the geometrical isomers of C_7H_{14} which also exhibit optical isomerism. They also confused between the term isomers and isomerisms. The candidates could give the chemical test to differentiate alkane from alkene, observation and writing relevant equation. Many candidates did not state the observations for both positive and negative reactions to distinguish cycloalkane from alkene, or incorrectly stated 'no observation' for the cycloalkane. A few of candidates wrote reaction equation, which did not match the reagent used in the test. For example, candidates gave the answer as bromine water, but when they wrote the equation they wrote Br_2 in CCl_4 .

In part (b), most candidates could name the type of reaction which is electrophilic aromatic substitution but most of them failed to write the mechanism. Many candidates gave the mechanism without drawing the arrows. The candidates should use curly arrows clearly to show the mechanism. Many candidates were able to identify the electrophile as CH_3^+ in the Friedel-Craft alkylation of isopropylbenzene. Only a few candidates were unable to draw the structural formula of isopropylbenzene. This could be because most candidates were only taught the names for linear alkyl groups, and not those of branched alkyl groups.

Question 19

This question was the most popular question and candidates managed to obtain fairly good marks.

In part (a), most candidates could answer well. Candidates were able to relate the carbocation to the products formed. They were also able to show the formation of two different carbocations from the initial attack of H^+ at the $\text{C}=\text{C}$ bond. Many candidates were able to write the structural formula of *P* and *Q*, which were 2-bromopentane and 3-bromopentane respectively, and to explain why *P* was optically active. Most candidates were able to draw the structural formula of the optical isomers of *P*.

In part (b) most candidates were able to answer well in this part. Many candidates were able to name the type of reactions involved and draw the structural formulae of *W*, *X* and *Y*. However, a few candidates did not relate substitution reaction with reaction of the haloalkane with aqueous NaOH , and elimination reaction with ethanolic NaOH . Some candidates failed to write $\text{S}_{\text{N}}1$ as the mechanism involved in the formation of *W* correctly because they wrote $\text{SN}1$, $\text{sN}1$, SN_1 , etc. They also named the mechanism as nucleophilic substitution or mononuclear nucleophilic substitution instead of unimolecular nucleophilic substitution.

Question 20

This question was popular among the candidates.

In part (a)(i) many candidates were unable to give the correct answer for *P* because many of them gave monosubstituted compound as *P*, thus failed to give the correct structures for *Q* and *R*.

In part (a)(ii) most candidates could relate the observation of iodoform test to the specific structure of *Q*. They did not explain that *Q* would give a positive iodoform test because of the presence of $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})$ -group. They also wrote incorrect iodoform equation, especially the product HCOONa . Many candidates wrote CH_3COONa and the incorrect formula of iodoform, CH_3I , instead of CHI_3 .

In part (a)(iii), some candidates able to draw the structure of the product, $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl}$, from the reaction of *Q*, $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$, with PCl_5

In part (b), many candidates could answer this part well. Most candidates were able to state the formation of silver mirror in the test. Some of them were unable to write the equation for the reaction of glucose with Tollen's reagent and gave incorrect observation for silver mirror test. Many candidates wrote silver precipitate or silver solid instead of silver mirror.

In part (c), many candidates could give the reaction scheme. They were able to convert benzene to ethylbenzene by Friedel alkylation reaction, then to 1-ethyl-4-nitrobenzene by nitration, and finally reduction of NO_2 group to NH_2 group. But they failed to write the correct reaction conditions for nitration of ethylbenzene which were supposed to be the concentrated HNO_3 and concentrated H_2SO_4 and reduction of 1-ethyl-4-nitrobenzene by concentrated HCl . A few candidates failed to recognise the conversion of benzene to 4-ethylaniline. They should start with Friedel-Craft alkylation and not nitration.

In part (d), most candidates could calculate the percentage purity of the sample. They were able to calculate the number of moles of HCl used in the titration. Some candidates did not relate the number of mole of HCl with that of aminoethanoic acid. Therefore, they were unable to calculate the percentage purity of aminoethanoic acid. Many candidates did not give the final answer to three significant figures.

PAPER 962/5 (WRITTEN PRACTICAL TEST)

General comments

The questions in general were of a good quality. The mean score was 13.81 for the full mark of 45 with a standard deviation of 10.12.

Comments on individual questions

Question 1

In part (a)(i), many candidates could not read burettes correctly. Furthermore, the acquired volumes of OH^- readings (VOH^-) were not given in two decimal places as it should be in any titration.

In part (a)(ii), a few of candidates included rough readings and used only two from the three readings to calculate the average titer value.

In part (a)(iii), most candidates were unable to give the correct colour changes at the end point.

In part (a)(iv), many candidates were unable calculate the mole of 1.7 g OH^- ion in 1 dm^3 solution to give the OH^- ion concentration in mol dm^{-3} (MOH^-).

In part (a)(v), many candidates were not aware that the OH^- ions from the burettes neutralised weak acid HA in conical flasks as $\text{OH}^- + \text{HA} \rightarrow \text{H}_2\text{O} + \text{A}^-$ in one to one mole ratio in order to calculate the concentration of HA in mol dm^{-3} (MHA) by using $\text{MHVHA} = \text{MOH}^- \text{VOH}^-$.

In part (b)(i), majority of the candidates were unable to write a balanced ionic equation for the dissociation of HA in H_2O as $\text{HA} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{H}_3\text{O}^+ + \text{A}^-$.

In part (b)(ii), majority of the candidates were unable to derive the expression completely.

In part (b)(iii), majority of the candidates were unable to calculate $[\text{H}_3\text{O}^+]$ in HA solution.

In part (c), many candidates failed to calculate pH of KA1 .

Question 2

In part (a)(i), many candidates were able to read the initial temperature of aqueous HCl from the diagram given and calculated the increase in temperature after adding NaOH solution (ΔT).

In part (a)(ii), many candidates were able to plot a graph of volume of NaOH solution against ΔT .

In part (b), a few of candidates were able to tell why was the total volume of the reaction mixture kept constant at 50 cm³.

In part (c), a few of candidates were able to tell why was a polystyrene cup used in this experiment.

In part (d), a few of candidates were able to give a suitable apparatus to use to measure volumes of HCl and NaOH solutions.

In part (e)(i), most of the candidates were unable to calculate the maximum enthalpy change of the experiment using $mc\Delta T$ and the value obtained from the graph.

In part (e)(ii), most of the candidates were unable to calculate the enthalpy change of neutralization for the reaction.

In part (e)(iii), a few of candidates were able to give suggestion to improve the experiment.

In part (f), some of the candidates were able to predict the acid used that give twice of the ΔT but they failed to give the reason.

Question 3

In part (a)(i), some candidates were able to give a gas CO₂ evolved after the solution containing the cation H⁺ reacted with solid Na₂CO₃ which resulted in the gas turns lime water chalky.

In part (a)(ii), only few candidates identify a gas H₂ released when the solution containing the cation H⁺ reacted with Mg.

In part (a)(iii), most of the candidates were unable to write the ionic equation between H⁺ and Mg but few of them could identify Y.

In part (a)(iv), most of candidates were unable to give the formation of Cr₂O₇²⁻ when aqueous K₂CrO₄ was added into the solution containing the cation H⁺ and its corresponding ionic equation.

In part (a)(v), a few candidates were able to confirm the present of the anion Cl⁻ in the solution by adding dilute HNO₃ followed by aqueous AgNO₃ and the white precipitate produce as an observation.

In part (b)(i), some candidates were able to identify the three cation.

In part (b)(ii), some candidates were able to identify the reagent K that is KSCN.

In part (b)(iii), most candidates were unable to identify the complex [Fe(H₂O)₅(SCN)]²⁺ formed.

In part (b)(iv), some candidates were able to state the reagent aluminon to confirm the present of Al³⁺

In part (b)(v), some candidates were able to identify another cation Pb²⁺ that gives a colourless solution when the cation reacts with an excess of aqueous solution of NaOH.

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 3,629. The percentage of candidates who obtained a full pass was 50.21%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	8.29	3.55	4.44	4.77	9.73	7.83	11.60	2.84	3.03	3.27	40.76

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	B	6	B	11	A
2	C	7	A	12	B
3	C	8	C	13	B
4	D	9	D	14	B
5	C	10	D	15	A

General comment

The mean score was 8.16 with a standard deviation of 2.66. All the questions are in the medium range, with 30% to 80% of candidates obtained correct answers.

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

In general, the candidate`s answers were satisfactory in terms of planning and presentation. However only a few candidates managed to answer accordingly and systematically.

Question 16

In general, candidates performed poorly in this question. The candidates were required to have an understanding on population growth and the ability to analyze and interpret the graphs in order to answer this question.

In part (a), the answers were exponential curve and J-shaped for *P* and logistic/sigmoid/sigmoidal curve and S-shaped for *Q*. Many candidates was confused and gave J and S for the type of curve, and exponential or sigmoid for the shape of the curve.

In part (b), the question required candidates to state the meaning of carrying capacity. Most candidates managed to answer the first part correctly, i.e., the maximum population size that can be supported by the environment. However some of them answered as “the maximum populations...” Or “the maximum number of organisms.....”, which were not acceptable. The second part of the acceptable answer was “it changes / it is dynamic in response to environment // symbolised as *K*” but rarely mentioned by candidates.

In part (c), most candidates managed to give the factors that may limit the size of carrying capacity such as food/water/space/habitat but many candidates lost marks because they failed to state the qualifying word “availability of food/limited food supply. Many candidates also lost marks for this question because they failed to follow the instruction that requested them to give only two factors (they provided more than two factors). As a result, many candidates were penalised if wrong factors were provided (wrong cancels right regulation).

In part (d), not many candidates managed to answer this section correctly because most of them failed to include the keyword, i.e “growth rate...”. Most candidates wrote about how the population size changed over time and corresponded to the y-axis and x-axis of the graph.

Question 17

To answer this question, candidates must have knowledge and understanding of chromosomal mutation during either meiosis I or II that resulted in abnormal chromosome numbers in the gametes formed.

In part (a)(i), many candidates managed to answer chromosomal aberration/chromosomal mutation correctly. However some candidates gave wrong answers such as aneuploidy, euploidy, polyploidy, nondisjunction/non-disjunction, gene mutation, etc.

In part (a)(ii), the correct answer was nondisjunction/non-disjunction. Marks for this section were only given if the answer in a(i) was correct because of the dependency of the question to the previous section of the question. However, if the candidates gave the first three wrong examples as in a(i), i.e. aneuploidy, euploidy or polyploidy, marks were given for the correct answer for this part. This was because nondisjunction/non-disjunction could lead to aneuploidy, euploidy or polyploidy. Some candidates defined nondisjunction/non-disjunction as the failure of the homologous chromosome or chromosome failed to separate during meiosis. The answer was not acceptable. Some candidates included “during anaphase I” in their answers which was acceptable. However, if the candidates stated “during anaphase II” the answer was wrong because the question referred to *R*.

In part (b), meiosis II was the correct answer. However, anaphase II or “during anaphase II” were also acceptable.

In part (c)(i), the accepted answer was Klinefelter / Klinefelter’s syndrome. Some candidates spelled the syndrome incorrectly such as Klienfelter, Klenifelter and Klinefelters that were not acceptable. Some candidates gave Turner or Down syndromes as the answer which were wrong.

In part (c)(ii), the marks were only given if the answer in (c)(i) were correct because of the dependency of the question to the previous section. However, if the answer wrongly spelled in (c)(i), marks were given for the correct answers in (c)(ii). Only the correct physical characteristics of Klinefelter syndrome such as taller than average//long limbs//smaller testes were accepted. Thus, sterility and high pitched voice were not accepted. Many candidates used words that could not accurately described the physical characteristics of individual with Klinefelter syndrome. For example, they used “underdeveloped testes” instead of “small testes” or “overdeveloped breast” instead of “larger breast”. If the candidates gave more than three answers, marks were deducted for any wrong answer given (wrong-cancel-right rule applied).

Question 18

This question was chosen by most of the candidates. The question deals with genetic drift, sympatric speciation, and prezygotic isolating mechanisms. To answer the question, the candidates needed to recall and present the necessary facts that they had learnt. Candidates’ answers were good for certain part of the question. Many candidates scored full marks in 18(c) but they did not performed very well in 18(b). They were able to describe genetic drift correctly but some candidates were confused between the sympatric speciation and allopatric speciation as well as reproductive isolation.

In part (a), most candidates managed to answer this section very well, except that some have failed to mention that genetic drift was a chance occurrence/or was a random event. Many candidates stated correctly that genetic drift involved changes in allele frequency in a small population.

In part (b), for sympatric speciation, an alternative answer was provided. One answer was applicable for speciation in plants only, while the other was applicable to both plants and animals. Many candidates failed to realise that sympatric speciation occurred whenever small populations were isolated into different habitats, but it still occurs within the same geographical area. The only barrier was the reproductive isolation which resulted in the inhibition of gene flow and interbreeding between the isolated populations. These were the main points missed by the candidates. Many candidates described allopatric speciation process instead of sympatric speciation while some described the types of reproductive isolation which was not asked by the question.

In part (c), most of the candidates managed to give all the prezygotic isolating mechanisms correctly. However, some did not explain each mechanism correctly. For example, for temporal isolation, the candidates mentioned that “they are active in different season” instead of “they have different breeding seasons” or “they have different reproductive organs” instead of “they have incompatible reproductive organ”.

Question 19

Although this was the most challenging question, it was popular among candidates. The question required candidates to understand the concept of cDNA which used mRNA as the starting materials. The candidates needed to know the differences between cDNA and genomic DNA cloning. Most students achieved good scores and some even scored full marks in 19(a). These candidates really understand the process of producing recombinant DNA from mRNA and they could describe all the steps involved in producing protein by the genetic engineering technology. However, not many candidates could get good scores in 19(b) because they failed to give accurate comparison between the cDNA library and genomic DNA library. This shows that candidates did not understand these topics clearly.

In part (a), many candidates mentioned that cloning should start with mRNA isolation. Despite this, the candidates still began their answer with “isolate DNA of interest, transcribe it, then isolate mRNA”, which was wrong. They should have started with mRNA isolation from the specific cells. Even if the candidates started with DNA isolation, marks were given for the later steps (technically they should have been penalized). Many of the candidates failed to use proper terms while explaining the techniques (cut instead of restrict, put in instead of inserted, joined together instead of ligated, selecting for instead of screening, many restriction sites instead of multiple cloning sites, etc.). But marks were given for the inappropriate terms that carry similar meanings. There were also candidates who made the mistake by describing the translation of mRNA into protein.

In part (b), in differentiating between cDNA and genomic DNA libraries most of the candidates chose to present it in a table form. However, some of the answers were not accepted because the candidates did not write in full or complete sentences. Some described cDNA and genomic DNA libraries in two separate paragraphs without differentiating between the two. Most candidates did not use accurate terms in differentiating cDNA and genomic DNA libraries. For example, the incorrect usage of the terms intron, exon and cistron.

Question 20

The question required the candidates to have knowledge on the technique of amniocentesis and its use. The candidates also needed to describe the characteristics of cloning vector as well as the bacteria host cells.

In part (a), this section was a recall type of question. The candidates needed to give the purpose of the test and also to describe how it was done. Many students understood the procedure for carrying out amniocentesis but they could not describe the procedure correctly. They did not use the scientific terms such as “insert needle”, “culture cells”, “centrifuge”, “supernatant” in their description. Some failed to use the correct terms in their answer (e.g. long needle was inserted through the stomach wall instead of abdominal wall, liquid sample was taken instead of amniotic fluid containing foetal cells was taken, the fluid is cultured instead of the cells in amniotic fluid was isolated and cultured, etc.). Although few candidates confused the procedure for amniocentesis with Chorionic Villus Sampling, most candidates were able to state the use of amniocentesis.

In part (b), the candidates were required to know the characteristics of cloning vector and bacteria host as well as the importance of having such characteristics. The candidates did very well on the characteristics of cloning vector but most were unable to give bacteria host cell characteristics.

PAPER 964/5 (WRITTEN PRACTICAL TEST)

Question 1

The question is on size measurement on microscopic image.

In part (a), most candidates answered correctly named the eye piece and the objective lens.

In part (b), most candidates could not answer well due to their minimum understanding on the meaning of “size of drawing” which lead them to give incorrect calculation of “magnification of drawing’ even though the formula for “magnification of drawing’ was provided.

In part (c)(i), most candidates could not answer well due to their minimum understand on the terminologies “cell lengthways” and “cell widthways”.

In part (d), most candidates could not answer well.

Question 2

The question was on chromatography on photosynthetic pigment.

In part (a), most candidates answered correctly paper chromatography as required.

In part (e), a good number of candidates did not understand well the concept of molecular movement in chromatography. However some managed to give the “size of molecule” as one of the three factors, but failed to give the other two factors.

In part (f), a few candidates did not give correct answer, partly due to their understanding.

Question 3

The question is on ecology with calculation. Candidates were required to understand the concept of quadrat sampling.

A good number of candidates did not understand well the concept of quadrat sampling. Therefore, they did not manage to give correct calculation/answer, even though the formulae were provided in part (c) and (d).

In part (f), most of the candidates answer correctly that species *P* is the dominant species.

In part (g), most of the candidates deduced the distribution of species *P* as clump and *Q* as uniform.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 1,977 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 75.23%.

Prestasi calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	13.76	9.41	10.12	12.75	9.00	13.51	6.68	5.97	5.16	4.91	8.73

RESPONS CALON

Komen am

Pada keseluruhannya, mutu jawapan calon dalam soalan esei adalah sederhana. Walau bagaimanapun soalan yang terdapat di dalam kertas soalan ini dapat menguji kematangan calon dalam menjawab soalan yang diberikan. Pada keseluruhannya jawapan calon kurang memenuhi kehendak skema pemarkahan.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Struktur

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan jenis gaya kejurulatihan yang diamalkan oleh jurulatih dalam situasi yang diberikan dalam soalan. Gaya kejurulatihan itu ialah gaya autokratik. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan situasi latihan yang memerlukan jurulatih menggunakan gaya kejurulatihan autokratik. Gaya autokratik yang digunakan oleh jurulatih dalam situasi latihan permainan ialah terdapat elemen kerahsiaan, mempunyai peraturan, keputusan yang cepat dibuat oleh jurulatih, dan terdapat elemen risiko kecederaan kepada pemain dalam pasukan itu. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan implikasi jika jurulatih menggunakan gaya kejurulatihan autokratik. Implikasi gaya kejurulatihan autokratik ialah atlet berlatih bersungguh-sungguh dengan kehadiran jurulatih sahaja, atlet bergantung sepenuhnya kepada jurulatih, suasana tegang berlaku antara jurulatih dengan atlet, dan atlet mempunyai motivasi yang rendah ketika berlatih dan bertanding. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan pada bahagian ini.

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan empat perubahan fisiologi atlet yang disebabkan oleh kebimbangan yang boleh menghilangkan keyakinan diri dan menjejaskan prestasi atlet semasa bertanding. Perubahan fisiologi atlet yang disebabkan oleh kebimbangan ialah atlet akan mengalami perpeluhan, dengupan jantung yang kencang, pernafasan yang tercungap-cungap, pening, dan mengigil. Kebanyakan calon gagal mendapat markah kerana jawapan calon adalah umum dan tidak mengaitkan jawapan dari aspek perubahan fisiologi.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan empat kaedah yang dapat membantu atlet mengatasi kebimbangan dalam sukan. Kaedah yang digunakan ialah teknik visualisasi, kata sendiri, teknik pernafasan, relaksasi otot, dan teknik imageri. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan peringkat pembelajaran yang telah dilalui oleh atlet mengikut situasi yang diberikan berdasarkan model pembelajaran motor tiga peringkat Fitts dan Posner. Peringkat pembelajaran yang telah dilalui oleh atlet itu ialah peringkat kognitif. Soalan bahagian ini memerlukan pemahaman yang jelas pada situasi peringkat pembelajaran yang diberikan dalam soalan. Di samping itu juga, calon mestilah menguasai fakta tentang model pembelajaran tiga peringkat Fitts dan Posner. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan empat peringkat pembelajaran pada peringkat kognitif. Peringkat pembelajaran pada peringkat kognitif ialah penggunaan kemahiran kognitif yang banyak, pelbagai strategi digunakan yang berfokus kepada atlet, tumpuan cenderung diberikan kepada setiap langkah pelaksanaan kemahiran, dan kesilapan sering berlaku pada peringkat kognitif ini. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan tepat soalan bahagian ini kerana calon tidak menguasai fakta model pembelajaran tiga peringkat Fitts dan Posner.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon memberikan tiga ciri yang diperhatikan oleh jurulatih selepas tiga bulan atlet menjalani latihan secara berterusan dan jurulatih mengesahkan bahawa kemahiran menjaring yang dilakukan oleh atlet itu telah memasuki ke peringkat pembelajaran yang seterusnya. Ciri yang diperhatikan oleh jurulatih itu ialah penguasaan pergerakan asas dalam melakukan kemahiran, lakuan kemahiran lancar, atlet semakin kurang melakukan kesilapan, dan sebahagian pergerakan dikawal secara sedar dan automatik. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan tepat soalan bahagian ini kerana calon tidak memahami konsep tiga peringkat model Fitts dan Posner yang memfokuskan tentang peringkat pembelajaran yang pertama dahulu, iaitu peringkat kognitif.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan jenis patah yang dialami oleh pemain bola sepak berdasarkan gambar rajah yang diberikan dalam soalan. Jenis patah yang dialami oleh pemain bola sepak itu ialah patah tertutup dan patah terbuka. Patah tertutup akan menyebabkan kulit terkoyak dan berlaku pendarahan dalaman. Patah terbuka pula, menyebabkan tulang menebusi permukaan kulit dan berlaku pendarahan. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan tanda tulang tibia yang patah yang dialami oleh pemain bola sepak itu. Tanda tulang tibia yang patah ialah perubahan bentuk, bengkak, lebam, pergerakan terbatas, dan berasa panas pada tempat yang cedera. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

BAHAGIAN B: Esei

Soalan 5

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan dan memerihalkan prinsip latihan yang sesuai dalam situasi latihan yang diberikan dalam soalan. Prinsip latihan yang sesuai digunakan ialah prinsip pengkhususan. Prinsip pengkhususan adalah berfokus kepada kehendak sesuatu sukan contohnya tendangan dalam permainan bola sepak. Prinsip pengkhususan ini juga merujuk kepada penggunaan otot *hamstring* dan *kuadrisep* dalam pergerakan yang maksimum yang dapat mengimbangi aspek kekuatan otot. Penggunaan prinsip pengkhususan ini juga akan melambatkan kelesuan otot dan mengurangkan kecederaan seperti kekejangan otot dan penyebaran asid laktik. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan tepat soalan bahagian ini kerana calon hanya menulis semula prinsip latihan yang diketahuinya tanpa mengaitkan dengan situasi yang telah diberikan dalam soalan. Hal ini menunjukkan calon kurang pengetahuan tentang prinsip pengkhususan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memerihalkan kepentingan melakukan aktiviti memanaskan badan mengikut situasi dalam prinsip latihan mengikut situasi yang diberikan bagi soalan bahagian (a). Kepentingan melakukan aktiviti memanaskan badan ialah mengurangkan risiko kecederaan supaya otot lebih bersedia melakukan aktiviti, meningkatkan kadar nadi supaya peredaran darah beroksigen lebih efisien, kesediaan mental untuk aktiviti yang lebih berat, dan melonggarkan sendi untuk meningkatkan julat pergerakan. Kebanyakan jawapan daripada calon tidak menyatakan dengan terperinci jawapan yang sepatutnya diberikan seperti dalam skema pemarkahan. Calon hanya menyatakan isi sahaja tanpa huraian. Oleh itu, calon tidak memperoleh markah yang penuh untuk soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan dua prinsip latihan lain yang boleh diaplikasikan dalam permainan bola sepak. Selain daripada prinsip pengkhususan, prinsip latihan lain yang digunakan dalam permainan bola sepak ialah prinsip kebolehbalian, prinsip bebanan, dan prinsip ansur maju. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan 6

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan jenis motivasi yang diaplikasikan oleh Majlis Sukan Negara (MSN) apabila atlet berjaya memenangi pingat emas di Sukan Olimpik pada tahun 2012. Jenis motivasi itu ialah motivasi ekstrinsik. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan implikasi motivasi ekstrinsik. Implikasi motivasi ekstrinsik kepada atlet ialah menyebabkan motivasi instrinsik atlet akan menurun. Atlet akan bermain semata-mata untuk ganjaran. Atlet juga tidak mempunyai semangat patriotisme dan hanya mementingkan diri sendiri ketika bertanding. Penyertaan atlet dalam pertandingan akan merosot kerana mereka akan hilang minat untuk bertanding jika ganjaran tidak disediakan untuk mereka. Atlet juga akan mengambil

bahan terlarang kerana ingin menang dengan cara apa sekali pun. Kelemahan calon menjawab soalan bahagian ini ialah dalam menghuraikan isi yang diberikan. Walaupun isi yang dikemukakan tepat, tetapi tanpa huraian yang terperinci, calon tidak dapat memperoleh markah yang penuh untuk soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menjelaskan usaha yang boleh dilakukan untuk meningkatkan motivasi atlet tanpa melibatkan ganjaran. Usaha yang dilakukan ialah meningkatkan semangat patriotik atlet dengan memberikan kata-kata perangsang, perkhemahan jati diri, dan memupuk semangat setia kawan. Penerapan semangat kesukanan dalam kalangan atlet juga boleh diberikan dengan menekankan pembentukan matlamat yang jelas dan boleh dicapai. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan 7

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan jenis stres haba yang dialami oleh atlet semasa merentas desa sekolah yang dijalankan pada waktu panas yang terik telah menyebabkan seorang atlet mengalami stres haba. Jenis stres haba yang dialami oleh atlet itu ialah kejang haba. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan implikasi ke atas atlet itu jika kecederaan yang dialami tidak diberi rawatan awal. Sekiranya kecederaan yang dialami tidak diberi rawatan pada peringkat awal, implikasi yang dialami adalah seperti strok haba, meracau, pengsan, dan pitam. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menjelaskan rawatan pada peringkat awal yang wajar diberikan kepada atlet yang mengalami stres haba. Rawatan awal yang wajar diberikan kepada atlet itu ialah memberi atlet minum air dengan banyak terutamanya air yang mengandungi elektrolit. Atlet juga dikehendaki berehat di tempat yang redup seperti di bawah pokok yang terdapat pengaliran udara yang baik. Jika terdapat tanda stres haba, atlet dikehendaki berhenti melakukan aktiviti dengan segera bagi mengelakkan suhu badan naik dengan mendadak. Kebanyakan jawapan daripada calon adalah memberikan rawatan awal untuk kecederaan secara umum bukannya khusus kepada stres haba. Calon tidak dapat memperoleh markah yang penuh untuk soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (d) menghendaki calon menyatakan kaedah untuk mencegah stres haba. Stres haba boleh dicegah dengan menyesuaikan diri dengan persekitaran tempat pertandingan. Atlet dikehendaki memakai pakaian yang nipis dan diperbuat daripada kapas. Semasa berada di bawah cahaya matahari yang terik atlet dikehendaki memakai topi dan mengurangkan intensiti latihan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat soalan bahagian ini.

KERTAS 966/5 (UJIAN AMALI BERTULIS)

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menghitung jumlah perlawanan yang terlibat dalam pertandingan kejohanan bola sepak yang melibatkan tujuh buah pasukan dengan menggunakan rumus yang sesuai. Penghitungan jumlah perlawanan bola sepak itu adalah seperti yang berikut:

$$\begin{aligned}\frac{N(N - 1)}{2} &= \frac{7(7 - 1)}{2} \\ &= \frac{7(6)}{2} \\ &= \frac{42}{2} \\ &= 21 \text{ jumlah perlawanan}\end{aligned}$$

Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini. Terdapat juga calon yang memberikan rumus tepat tetapi membuat kesilapan cara penghitungan. Calon tidak dapat memperoleh markah yang penuh untuk soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon membina jadual perlawanan sistem pertandingan liga dua kumpulan bagi tujuh pasukan tersebut. Jadual perlawanan sistem pertandingan liga dua kumpulan bagi tujuh pasukan adalah seperti yang berikut:

Kumpulan A	Kumpulan B
SMK A	SMK B
Mana-mana dua pasukan lagi	Mana-mana tiga pasukan lagi

Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat pada soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menghitung jumlah keseluruhan perlawanan peringkat kumpulan tersebut. Penghitungan jumlah perlawanan bola sepak itu adalah seperti yang berikut:

Kumpulan A

$$\begin{aligned}\frac{N(N - 1)}{2} &= \frac{3(3 - 1)}{2} \\ &= \frac{3(2)}{2} \\ &= \frac{6}{2} \\ &= 3 \text{ jumlah perlawanan}\end{aligned}$$

Kumpulan B

$$\begin{aligned}\frac{N(N - 1)}{2} &= \frac{4(4 - 1)}{2} \\ &= \frac{4(3)}{2} \\ &= \frac{12}{2} \\ &= 6 \text{ jumlah perlawanan}\end{aligned}$$

Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat soalan pada bahagian ini. Terdapat juga calon yang memberikan rumus tepat tetapi membuat kesilapan cara penghitungan. Calon yang membuat kesilapan cara penghitungan tidak dapat memperoleh markah yang penuh untuk soalan bahagian ini.

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon menyatakan dua faedah yang diperoleh penganjur apabila jumlah hari pertandingan dikurangkan. Faedah yang diperoleh penganjur ialah menjimatkan kos penganjuran, tenaga kerja, dan mengurangkan penyelenggaraan gelanggang perlawanan. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan faktor penting bagi pemilihan tapak perkhemahan yang sesuai setelah membuat tinjauan awal di lokasi yang ditetapkan. Faktor penting bagi pemilihan tapak perkhemahan yang sesuai ialah keselamatan, keluasan tapak, terdapat sumber air, ketersampaian ke tempat perkhemahan, dan kesesuaian lokasi dengan aktiviti yang dirancang. Kebanyakan jawapan calon tidak menyatakan dengan terperinci jawapan yang sepatutnya diberikan seperti dalam skema pemarkahan. Kebanyakan jawapan calon memberikan isi dengan tepat, tetapi huraian isi tidak relevan dengan isi yang dikemukakan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan langkah mengikut urutan yang betul semasa mendirikan khemah berbentuk *A* yang perlu disampaikan kepada peserta perkhemahan. Langkah mengikut urutan yang betul semasa mendirikan khemah berbentuk *A* ialah tapak khemah ditegangkan dan dipancang menggunakan pek di setiap penjuru. Masukkan penjaraknya, palang dan tegangkan tali khemah di setiap bahagian dan penjuru. *Flysheet* diletakkan di atas khemah dan ditegangkan. Akhir sekali, letakkan penebat (*water stopper*) dengan menegangkan *guideline* pada khemah. Kelemahan calon menjawab soalan bahagian ini ialah tidak mengetahui khemah jenis *A*. Kebanyakan calon menjawab adalah berkenaan urutan mendirikan khemah jenis *Dome*. Kesilapan ini menyebabkan calon kehilangan markah.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan faktor yang perlu diberi perhatian dalam memulihara tapak perkhemahan sebelum meninggalkan kawasan perkhemahan. Faktor yang perlu diberi perhatian dalam memulihara tapak perkhemahan ialah menutup semua lubang yang digali, membuang semua sampah di tempat yang disediakan, membuka ikatan pada pokok, dan struktur kekal, dan membersihkan tapak perkhemahan apabila selesai aktiviti perkhemahan. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan faedah latihan rintangan kepada atlet. Faedah latihan rintangan ialah meningkatkan kekuatan otot untuk meningkatkan prestasi, mengekalkan fleksibiliti danimbangan bagi membantu melancarkan pergerakan, meningkatkan stamina, dan meningkatkan esteem sendiri bagi menambahkan keyakinan diri semasa melakukan aktiviti. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab dengan baik soalan pada bahagian ini. Kebanyakan calon tidak memfokuskan kepada faedah latihan rintangan sebaliknya calon hanya menerangkan tentang latihan rintangan dari segi definasi dan prosedur latihan rintangan yang dijalankan dalam jenis sukan yang mereka ceburi.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan contoh latihan rintangan yang boleh dilaksanakan di persekitaran pantai. Latihan rintangan yang boleh dilaksanakan di persekitaran pantai ialah berlari di atas pasir, menggunakan bantuan alatan seperti *parachute*, berlari menggunakan beg pasir sebagai bebanan, dan menggunakan *resistance band*. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini kerana calon memahami prosedur latihan rintangan yang telah dijelaskan jawapan calon dalam bahagian (a).

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan prinsip latihan yang boleh diaplikasikan semasa atlet menjalani latihan rintangan. Prinsip latihan yang boleh diaplikasikan semasa atlet menjalani latihan rintangan ialah prinsip kepelbagaian, prinsip lebih bebanan, dan prinsip ansur maju. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan tepat soalan bahagian ini.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan kemahiran yang dominan berdasarkan pergerakan bagi semua fasa dalam acara lompat jauh. Kemahiran yang dominan berdasarkan pergerakan bagi semua fasa dalam acara lompat jauh ialah kemahiran motor kasar. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan tepat soalan pada bahagian ini. Jawapan calon lebih terarah kepada kemahiran dalam acara lompat jauh seperti kemahiran berlari, kemahiran melompat, dan kemahiran melayang. Jawapan yang diberikan oleh calon tidak menjawab persoalan yang dikemukakan dan kehendak skema permarkahan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan pergerakan yang melibatkan kemahiran motor kasar bagi setiap fasa dalam acara lompat jauh. Kemahiran motor kasar bagi setiap fasa dalam acara lompat jauh yang melibatkan pergerakan ialah berlari, melonjak, melayang, dan mendarat. Oleh sebab soalan dalam bahagian (a) gagal dijawab oleh calon, maka soalan pada bahagian ini juga gagal dijawab dengan baik. Kebanyakan calon tidak dapat memahami dengan jelas konsep kemahiran motor kasar dan kemahiran motor halus serta tidak dapat mengaitkannya dengan pergerakan yang terdapat dalam kemahiran tersebut.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan lakuan yang melibatkan kemahiran diskrit, bersiri, dan berterusan berdasarkan kejelasan titik permulaan dan pengakhiran pergerakan. Lakuan tersebut adalah seperti yang berikut:

Kemahiran	Lakuan
Diskrit	<ul style="list-style-type: none"> • melonjak • mendarat
Bersiri	<ul style="list-style-type: none"> • kombinasi berlari • melonjak • melayang • mendarat • keseluruhan pergerakan
Berterusan	<ul style="list-style-type: none"> • berlari • melayang

Kebanyakan calon gagal menjawab dengan baik soalan pada bahagian ini. Penguasaan yang lemah dalam fakta dan konsep dalam kemahiran motor diskrit, bersiri, dan berterusan membataskan jawapan calon untuk mendapatkan markah yang tinggi.

Soalan bahagian (d) menghendaki calon menyatakan jenis sukan lain selain daripada sukan lompat jauh bagi kemahiran motor kasar dan kemahiran motor halus. Jenis sukan bagi kemahiran motor kasar ialah ragbi, hoki, dan bola sepak. Kemahiran motor halus pula, jenis sukan ialah menembak, dart, dan sukan memanah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan baik soalan dalam bahagian ini. Berkemungkinan calon meneka jawapan jenis sukan yang digunakan untuk kemahiran motor kasar dan kemahiran motor halus.